

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
UŽSIENIO IR EUROPOS SĄJUNGOS REIKALŲ SKYRIUS**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖS AKTŲ „DĖL KONVENCIJOS DĖL DARBO
ŽVEJYBOS SEKTORIUJE RATIFIKAVIMO“ PROJEKTŲ**

(TAP NR. 16-329 (2); TAIS NR. 16-4208)

2016-04-20 Nr. NV-1176

Vilnius

1. Projektų rengėjas

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

2. Projektų tikslas, esmė

Ratifikuoti 2007 m. birželio 14 d. Ženevoje vykusioje Tarptautinėje darbo konferencijoje priimtą Tarptautinės darbo organizacijos Konvenciją dėl darbo žvejybos sektoriuje Nr. 188 (toliau – Konvencija).

Konvencijos ratifikavimas numatytas Šešioliktosios Vyriausybės 2012-2016 metų programoje. Konvencijos ratifikavimui pritarė ir tarpžinybinė darbo grupė, sudaryta iš valstybės institucijų, profesinių sąjungų ir įvairių suinteresuotų organizacijų atstovų.

Konvencija skatinamas tinkamas žvejų darbas ir sąžiningesnė žvejybos laivų savininkų konkurencija, siekiama užtikrinti minimalius reikalavimus žvejams, taikomus darbui laive, darbo sąlygoms, apgyvendinimui ir maitinimui, darbuotojų saugai, medicinos priežiūrai, sveikatos ir socialinei apsaugai. Konvencija taikoma visiems žvejams ir visiems žvejybos laivams, dalyvaujantiems komercinės žvejybos operacijose.

Ratifikuodama Konvenciją, Lietuva įsipareigoja visiškai ir iki galo įgyvendinti jos nuostatas, kad garantuotų visiems žvejams teisę į tinkamą darbą.

3. Derinimas

Projektai suderinti su Aplinkos, Finansų ministerija, Susisiekimo, Sveikatos apsaugos, Teisingumo ministerija, Užsienio reikalų, Ūkio, Žemės ūkio ministerijomis ir Europos teisės departamentu prie Teisingumo ministerijos.

Projektai papildomai patikslinti po 2016 kovo 15 d. vykusio Ministerijų atstovų posėdžio metu pateiktų pastabų.

4. Dalykinio vertinimo išvada

Teikiami projektai iš esmės atitinka Vyriausybės reglamento reikalavimus.

Skyriaus vedėjas

Andrius Kalindra

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-04-12 Nr. (29.5-61) SD-2284

DĖL 2007 M. KONVENCIJOS DĖL DARBO ŽVEJYBOS SEKTORIUJE RATIFIKAVIMO

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, atsižvelgdama į 2016 m. kovo 15 d. Ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarimo metu pateiktas pastabas, teikia svarstyti patikslintus Tarptautinės darbo organizacijos (toliau – TDO) Konvencijos dėl darbo žvejybos sektoriuje (toliau – Konvencija Nr. 188) ratifikavimo teisės aktų projektus: Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl kreipimosi į Respublikos Prezidentą su prašymu pateikti Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Konvenciją dėl darbo žvejybos sektoriuje“ projektą; Lietuvos Respublikos Prezidento dekreto „Dėl teikimo Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Konvenciją dėl darbo žvejybos sektoriuje“ projektą ir Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Konvencijos dėl darbo žvejybos sektoriuje ratifikavimo“ projektą.

Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Konvencijos dėl darbo žvejybos sektoriuje ratifikavimo“ projektas (toliau – Įstatymo projektas) patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas: į siūlymą nenurodyti vienerių metų laikotarpio atsakingos institucijos paskyrimui atsižvelgta, patikslinant projekto 2 straipsnį; Įstatymo projekto aiškinamasis raštas patikslintas, pataisant nuorodą į cituojamą Tarptautinių sutarčių rengimo ir sudarymo taisyklių punktą, patikslinant aiškinamojo rašto 8 ir 11 punktuose pateikiamą informaciją apie teisės aktus, kurie turi būti pakeisti priėmus projektą bei 9 punkte patikslinant vertimo datą.

Į Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento siūlymą teisės aktų projektuose po Konvencijos pavadinimu įrašyti Konvencijos numerį neatsižvelgta, įvertinus Užsienio reikalų ministerijos argumentus.

Atlikti pakeitimai darbo tvarka suderinti su Užsienio reikalų ministerija ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamentu.

Teisės aktų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje.

Teisės aktų projektus parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Tarptautinių reikalų departamentas (direktorė – Rita Skrebiškienė, tel. 8 706 64295, el. p. rita.skrebiskiene@socmin.lt), tiesioginė rengėja – šio departamento Tarptautinės teisės skyriaus (vedėja – Vilmantė Miškinytė, tel. 8 706 68260, el. p. vilmante.miskinyte@socmin.lt) vyriausioji specialistė Neringa Dulkinaitė (tel. 8 706 68231, el. p. neringa.dulkinaite@socmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Konvencijos dėl darbo žvejybos sektoriuje ratifikavimo“ projektas, 1 lapas;

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl kreipimosi į Respublikos Prezidentą su prašymu pateikti Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Konvenciją dėl darbo žvejybos sektoriuje“ projektas, 1 lapas;

3. Lietuvos Respublikos Prezidento dekreto „Dėl teikimo Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Konvenciją dėl darbo žvejybos sektoriuje“ projektas, 1 lapas;

4. Konvencijos Nr. 188 autentiškas vertimas į lietuvių kalbą, 32 lapai.

Ministrė

Algimanta Pabedinskienė

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL KREIPIMOSI Į RESPUBLIKOS PREZIDENTĄ SU PRAŠYMU PATEIKTI
LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI RATIFIKUOTI KONVENCIJĄ DĖL DARBO
ŽVEJYBOS SEKTORIUJE**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 8 straipsnio 2 dalimi,
Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Kreiptis į Respublikos Prezidentą su prašymu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 2 punktu ir 138 straipsnio pirmosios dalies 6 punktu, pateikti Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Konvenciją dėl darbo žvejybos sektoriuje, priimtą 2007 m. birželio 14 d. Ženevoje.

Ministras Pirmininkas

Užsienio reikalų ministras

Socialinės apsaugos ir
darbo ministrė
Algimanta Pabedinskienė

2016-04-11

Teisės skyriaus vedėja
Rita Visockienė

2016-04-03

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

DEKRETAS

**DĖL TEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI RATIFIKUOTI KONVENCIJĄ DĖL
DARBO ŽVEJYBOS SEKTORIUJE**

2016 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 2 punktu,
t e i k i u Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Konvenciją dėl darbo žvejybos
sektoriuje, priimtą 2007 m. birželio 14 d. Ženevoje.

2 straipsnis.

Šį dekretą Lietuvos Respublikos Seimui pristatys socialinės apsaugos ir darbo ministrė
Algimanta Pabedinskienė, o jai negalint dalyvauti – socialinės apsaugos ir darbo viceministras
Gintaras Klimavičius.

Respublikos Prezidentas

Socialinės apsaugos ir
darbo ministrė
Algimanta Pabedinskienė

2016-04-11

Teisės skyriaus vedėja

Rita Visockienė

2016-04-08

LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL KONVENCIJOS DĖL DARBO ŽVEJYBOS SEKTORIJE RATIFIKAVIMO“ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Konvencijos dėl darbo žvejybos sektoriuje ratifikavimo“ projekto (toliau – įstatymo projektas) tikslas – ratifikuoti Tarptautinės darbo organizacijos (toliau – TDO) Konvenciją dėl darbo žvejybos sektoriuje Nr. 188 (toliau – Konvencija Nr. 188).

Konvencija Nr. 188 buvo priimta 2007 m. birželio 14 d. Ženevoje įvykusioje Tarptautinės darbo konferencijos sesijoje, kurios metu visos Europos Sąjungos valstybių narių delegacijos balsavo už Konvencijos Nr. 188 priėmimą. Konvencija Nr. 188 yra didelis įnašas tarptautiniu lygiu į žvejybos sektorių – ja skatinamas tinkamas žvejų darbas ir sąžiningesnė žvejybos laivų savininkų konkurencija. Įvertinant žvejybą, kaip pavojingą profesiją palyginti su kitomis profesijomis, Konvencija Nr. 188 užtikrina minimalius reikalavimus žvejams, taikomus darbui laive, darbo sąlygoms, apgyvendinimui ir maitinimui, darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai, medicinos priežiūrai ir socialinei apsaugai. Konvencija Nr. 188 pakeičiamos net 4 ankščiau TDO priimtos konvencijos: 1959 m. Minimalaus amžiaus (žvejų) konvencija Nr. 112, 1959 m. Sveikatos patikrinimo (žvejų) konvencija Nr. 113, 1959 m. Žvejų darbo sutarčių konvencija Nr. 114 ir 1966 m. Įgulos narių (žvejų) apgyvendinimo konvencija Nr. 126.

Be to, 2010 m. birželio 7 d. Europos Sąjungos Taryba priėmė sprendimą 2010/321/ES, kuriuo valstybės narės įgaliojamos Europos Sąjungos interesų labui ratifikuoti Konvenciją Nr. 188 (OL 2010 L 145, p. 12).

Šešioliktosios Vyriausybės 2012–2016 metų programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 359 punkte numatytas Konvencijos Nr. 188 ratifikavimas. Vadovaujantis Tarptautinių sutarčių rengimo ir sudarymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 1 d. nutarimu Nr. 1179 „Dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių rengimo ir sudarymo taisyklių patvirtinimo“, 2 punkto ketvirtąją pastraipą, jeigu tarptautinės sutarties sudarymas numatytas programose ir kituose dokumentuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos įstatymais ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, laikoma, kad sprendimas dėl jos tikslingumo jau priimtas.

Ratifikavus Konvenciją Nr. 188 bus tinkamai įgyvendintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos 359 punktas.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Tarptautinių reikalų departamento (direktorė – Rita Skrebiškienė, tel. 8 706 64295, el. p. rita.skrebiskiene@socmin.lt), Tarptautinės teisės skyrius (vedėja – Vilmantė Miškinytė, tel. 8 706 68260, el. p. vilmante.miskinyte@socmin.lt), tiesioginis rengėjas – vyriausioji specialistė Neringa Dulkinaitė (tel. 8 706 68231, el. p. neringa.dulkinaite@socmin.lt).

3. Dabartinis teisinis įstatymo projekte aptartų klausimų reglamentavimas

Šiuo metu galiojantys teisės aktai nereglamentuoja šių Konvencijoje Nr. 188 įtvirtintų reikalavimų:

1. Pavyzdinė darbo sutarties su žveju forma ir darbo sutarties sudarymo tvarka.
2. Darbo ir poilsio laiko žvejybos laivuose tvarka.
3. Reikalavimai dėl saugių ir sveikų darbo sąlygų žvejybos laivuose.
4. „Žvejo“ sąvokos apibrėžimas.
5. Žvejybos laivų sertifikavimo tvarka.
6. Užsienio žvejybos laivų kontrolės ir patikrinimo Lietuvos Respublikos uostuose tvarka.
7. Skundų dėl žvejybos laivo neatitikimo Konvencijos Nr. 188 reikalavimams nagrinėjimo tvarka.

4. Naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Konvencija Nr. 188 taikoma visiems žvejams ir visiems žvejybos laivams, dalyvaujantiems komercinėse žvejybos operacijose (komercinė žvejyba Konvencijos Nr. 188 prasme – visos žvejybos operacijos upėse, ežeruose ar kanaluose, išskyrus žvejybą pragyvenimui ir poilsinę žvejybą).

Valstybė, ratifikuodama Konvenciją Nr. 188, įsipareigoja visiškai ir iki galo įgyvendinti jos nuostatas, kad garantuotų visiems žvejams teisę į tinkamą darbą.

Ratifikavus Konvenciją Nr. 188, į nacionalinę teisę reikės perkelti šiuos Konvencijoje Nr. 188 įtvirtintus reikalavimus ir tvarką:

1. Pavyzdinė darbo sutarties su žveju forma ir darbo sutarties sudarymo tvarka.
2. Darbo ir poilsio laiko žvejybos laivuose tvarka.
3. Reikalavimai dėl saugių ir sveikų darbo sąlygų žvejybos laivuose.
4. Žvejybos laivų sertifikavimo tvarka.
5. Užsienio žvejybos laivų kontrolės ir patikrinimo Lietuvos Respublikos uostuose tvarka.
6. Skundų dėl žvejybos laivo neatitikimo Konvencijos Nr. 188 reikalavimams nagrinėjimo tvarka.

5. Galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Ratifikavus Konvenciją Nr. 188, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Galima priimto įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Ratifikavus Konvenciją Nr. 188, tiesioginio poveikio kriminogeninei situacijai ar korupcijai nenumatoma.

7. Galima priimto įstatymo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Ratifikavus Konvenciją Nr. 188, tiesioginio poveikio verslo sąlygoms ir jo plėtrai nenumatoma.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymo projektą kitų įstatymų projektų, reikalingų teikiamo Įstatymo projekto inkorporavimui į teisinę sistemą parengti ir priimti nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir neapibrėžia naujų sąvokų.

Konvencijos vertimo autentiškumas patvirtintas Vyriausybės kanceliarijos administracijos departamento 2016 m. sausio 25 d.

10. Įstatymo projekto atitiktis Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams

Teikiamas įstatymo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisės dokumentams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Vadovaujantis Konvencijos Nr. 188 48 straipsniu, kuris numato, kad kiekvienoje Organizacijos narėje ši Konvencija pradeda galioti po 12 mėnesių nuo jos ratifikavimo dokumento įregistravimo dienos, priėmus Įstatymą Lietuvos Respublikos Vyriausybė paskirs už Konvencijos Nr. 188 įgyvendinimą atsakingą vieną ar kelias institucijas, kurios pagal savo kompetenciją priims įstatymo tinkamam įgyvendinimui reikalingus įgyvendinamuosius teisės aktus.

Priėmus Įstatymo projektą reikės pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarimą Nr. 115 „Dėl darbo sutarties ir darbo sutarties su jūrininku pavyzdinių formų patvirtinimo“, papildant jį darbo sutarties su žveju pavyzdine forma, ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 14 d. nutarimą Nr. 587 „Dėl darbų, kuriuose gali būti taikoma iki dvidešimt keturių valandų per parą darbo laiko trukmė, sąrašo, Darbo ir poilsio laiko ypatumų ekonominės veiklos srityse patvirtinimo“, suderinant jo nuostatas su Konvencijos Nr. 188 14 straipsnio 1 dalies reikalavimais. Taip pat reikės papildyti Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre įregistruotų laivų valstybinės vėliavos kontrolės Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių jūrų uostose vykdymo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2004 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. 3-06. Įgyvendinant Konvencijos Nr. 188 41 straipsnį, reikės nustatyti tvarką, kaip vykdytinas žvejybos (jūrų) laivų, kurių ilgis 24 metrai arba kurie plaukioja daugiau nei 200 jūrmylių atstumu ir kurie jūroje praleidžia daugiau nei tris dienas, sertifikavimas. Kadangi Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo 29 straipsnio 2 dalis numato, kad laivų ir jų įgulų atitiktis tarptautiniams saugios laivybos reikalavimams dėl darbo jūrų laivyboje vertinimą susisiekimo ministro, socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka atlieka ir atitinkamus dokumentus išduoda Lietuvos saugios laivybos administracija arba jos įgalios laivų klasifikavimo bendrovės, sertifikavimo tvarka bus nustatyta bendru susisiekimo ministro, socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro įsakymu. Įgyvendinant Konvencijos Nr. 188 43 straipsnį, turės būti papildytas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2004 m. sausio 15 d. įsakymas Nr. 3-23 „Dėl užsienio valstybių laivų valstybinės kontrolės Lietuvoje vykdymo taisyklių patvirtinimo“. Taip pat reikės papildyti Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre įregistruotų laivų patikrinimo ir liudijimų išdavimo tvarkos aprašą, patvirtintą 2005 m. liepos 28 d. Lietuvos saugios laivybos administracijos įsakymu Nr. 133.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymui įgyvendinti biudžeto lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Konvencijos Nr. 188 ratifikavimo tikslingumą ir galimybes išanalizavo tarpžinybinė darbo grupė, sudaryta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. A1-40 „Dėl darbo grupės sudarymo“, kuri atliko Konvencijos Nr. 188 atitikties nacionaliniams teisės aktams analizę ir pateikė išvadas dėl šios konvencijos ratifikavimo galimybių bei siūlymus. Darbo grupėje dalyvavo Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Susisiekimo ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, Ūkio ministerijos, Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos saugios laivybos administracijos, Profesinės sąjungos „Uostininkas“, Lietuvos žuvininkystės produktų gamintojų asociacijos, Žemės ūkio ministerijos, Lietuvos jūrininkų sąjungos, Lietuvos vandens transporto darbuotojų profesinių sąjungų federacijos, Vakarų Lietuvos žvejų ir žuvies perdirbėjų konfederacijos, UAB „Novikontas SCM“ atstovai. Darbo grupė Konvencijos Nr. 188 ratifikavimo tikslingumui pritarė.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymų projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Tarptautinė darbo organizacija“, „darbas žvejybos sektoriuje“, „darbas laive“, „konvencijos ratifikavimas“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Socialinės apsaugos ir
darbo ministrė
Algimanta Pabedinskienė

2016-04-11

Teisės skyriaus vedėja

Rimė Vizdaitienė
2016-04-27

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ĮSTATYMAS
DĖL KONVENCIJOS DĖL DARBO ŽVEJYBOS SEKTORIUJE RATIFIKAVIMO**

2016 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Konvencijos ratifikavimas

Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 67 straipsnio 16 punktu ir 138 straipsnio pirmosios dalies 6 punktu bei atsižvelgdamas į Respublikos Prezidento 2016 m. d. dekretą Nr. , ratifikuoja Konvenciją dėl darbo žvejybos sektoriuje, priimtą 2007 m. birželio 14 d. Ženevoje.

2 straipsnis. Pasiūlymas Lietuvos Respublikos Vyriausybei

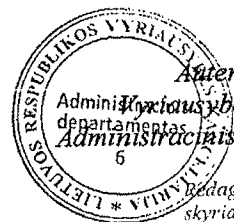
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, vadovaudamasi Konvencijos 7 straipsniu, paskiria už Konvencijos įgyvendinimą atsakingą vieną ar kelias institucijas.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Socialinės apsaugos ir
darbo ministrė
Algimanta Pabedinskienė
2016-04-11

Teisės skyriaus vedėja
Rita Visockienė
2016-04-08

Autentiškas vertimas
Krausybės kanceliarijos
Administracinis departamentas
2016 01 25
Redagavimo ir vertimų
skyriaus vedėjo pavaduotoja
D. Čekatauskienė

2007 M. KONVENCIJA DĖL DARBO ŽVEJYBOS SEKTORIUJE (NR. 188)

Preambulė

Tarptautinės darbo organizacijos Generalinė konferencija,

Tarptautinio darbo biuro Administracinės tarybos sušaukta Ženevoje ir 2007 m. gegužės 30 d. susirinkusi į devyniasdešimt šestąją sesiją,

pripažindama, kad globalizacija daro esminį poveikį žvejybos sektoriui;

atsižvelgdama į Tarptautinės darbo organizacijos 1998 m. pagrindinių principų ir teisių darbe deklaraciją;

atsižvelgdama į pagrindines teises, nustatytas šiose tarptautinėse darbo konvencijose: 1930 m. Konvencijoje dėl priverstinio ar privalomojo darbo (Nr. 29), 1948 m. Konvencijoje dėl asociacijų laisvės ir teisės jungtis į organizacijas gynimo (Nr. 87), 1949 m. Konvencijoje dėl teisės jungtis į organizacijas ir vesti kolektyvines derybas principų taikymo (Nr. 98), 1951 m. Konvencijoje dėl vienodo atlyginimo vyrams ir moterims už lygiavertį darbą (Nr. 100), 1957 m. Konvencijoje dėl priverstinio darbo panaikinimo (Nr. 105), 1958 m. Konvencijoje dėl diskriminacijos darbo ir profesinės veiklos srityje (Nr. 111), 1973 m. Konvencijoje dėl minimalaus įdarbinimo amžiaus (Nr. 138) ir 1999 m. Konvencijoje dėl nepriimtino vaikų darbo uždraudimo ir neatidėliotinių veiksmų tokiam darbui panaikinti (Nr. 182);

atsižvelgdama į atitinkamus Tarptautinės darbo organizacijos dokumentus, visų pirma į 1981 m. Konvenciją dėl darbuotojų saugos ir sveikatos bei darbo aplinkos (Nr. 155) ir 1981 m. Rekomendaciją dėl darbuotojų saugos ir sveikatos bei darbo aplinkos (Nr. 164), ir į 1985 m. Konvenciją dėl sveikatos paslaugų darbe (Nr. 161) ir 1985 m. Rekomendaciją dėl darbo medicinos tarnybų (Nr. 171);

taip pat atsižvelgdama į 1952 m. Konvenciją dėl minimalių socialinės apsaugos standartų (Nr. 102) ir į tai, kad tos Konvencijos 77 straipsnio nuostatos neturėtų kliudyti valstybėms narėms suteikti apsaugą žvejams pagal socialinės apsaugos sistemas;

pripažindama, kad Tarptautinė darbo organizacija laiko žvejybą pavojinga profesija, palyginti su kitomis profesijomis;

taip pat atsižvelgdama į 2003 m. Konvencijos dėl jūrininkų nacionalinių asmens pažymėjimų (pakeista) (Nr. 185) 1 straipsnio 3 dalį;

prisimindama pagrindinį organizacijos įsipareigojimą skatinti siekį užtikrinti deramas darbo sąlygas;

prisimindama poreikį šiuo atžvilgiu apsaugoti žvejų teises ir skatinti tas teises įgyvendinti;

prisimindama 1982 m. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją;

atsižvelgdama į poreikį pakeisti šias Tarptautinės darbo konferencijos konkrečiai žvejybos sektoriuje priimtas tarptautines konvencijas, būtent, 1959 m. Minimalaus amžiaus (žvejų) konvenciją (Nr. 112), 1959 m. Sveikatos patikrinimo (žvejų) konvenciją (Nr. 113), 1959 m. Žvejų

darbo sutarčių konvenciją (Nr. 114) ir 1966 m. Įgulos narių (žvejų) apgyvendinimo konvenciją (Nr. 126), jas atnaujinant ir užtikrinant, kad jos būtų taikomos daugeliui pasaulio žvejų, ypač tiems, kurie dirba mažesniuose laivuose;

atsižvelgdama į tai, kad šios Konvencijos tikslas yra žvejams užtikrinti tinkamas darbo sąlygas žvejybos laivuose pagal minimalius reikalavimus, taikomus darbui laive, darbo sąlygoms, apgyvendinimui ir maitinimui, darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai, medicinos priežiūrai ir socialinei apsaugai;

nusprendusi priimti tam tikrus pasiūlymus dėl darbo žvejybos sektoriuje, o tai yra ketvirtasis sesijos klausimas; ir

nusprendusi įforminti šiuos pasiūlymus kaip tarptautinę konvenciją,

du tūkstančiai septintųjų metų birželio keturioliktąją dieną priima šią Konvenciją, kuri gali būti vadinama 2007 m. Konvencija dėl darbo žvejybos sektoriuje.

I DALIS

APIBRĖŽTYS IR TAIKymo SRITIS

1 straipsnis

Šioje Konvencijoje:

a) **komercinė žvejyba** – visos žvejybos operacijos, įskaitant žvejybos operacijas upėse, ežeruose ar kanaluose, išskyrus žvejybą pragyvenimui ir poilsinę žvejybą;

b) **kompetentinga institucija** – ministras, vyriausybės padalinys ar kita institucija, įgaliota priimti ir įgyvendinti teisės aktus, įsakymus ar kitas įstatymo galią turinčias taisykles, susijusias su atitinkamos nuostatos turiniu;

c) **konsultacijos** – kompetentingos institucijos konsultacijos su atitinkamų darbdavių ir darbuotojų atstovų organizacijomis, visų pirma organizacijomis, jei tokių esama, atstovaujančiomis žvejybos laivų savininkams ir žvejams;

d) **žvejybos laivo savininkas** – žvejybos laivo savininkas ar kita organizacija arba kitas asmuo, pvz., valdytojas, agentas ar laivo be įgulos frachtuotojas, kuris iš savininko perėmė atsakomybę už laivo veiklą ir kuris, prisiimdamas tokią atsakomybę, sutiko prisiimti žvejybos laivo savininkui pagal šią Konvenciją nustatytas pareigas ir įsipareigojimus, neatsižvelgiant į tai, ar bet kuri kita organizacija ar asmuo vykdo tam tikras pareigas ar įsipareigojimus žvejybos laivo savininko vardu;

e) **žvejys** – kiekvienas asmuo, dirbantis, einantis bet kokias pareigas ar dirbantis pagal profesiją bet kokiame žvejybos laive, įskaitant laive dirbančius asmenis, kuriems mokama pagal sugauto laimikio dalį, tačiau neįskaitant laivavedžių, laivyno karininkų, kitų nuolat valstybės institucijose dirbančių asmenų, krante dirbančių asmenų, kurie atlieka tam tikrus darbus žvejybos laive, ir žvejybos stebėtojų;

f) **žvejo darbo sutartis** – darbo sutartis ar kitas panašus susitarimas, arba bet kokia kita sutartis, kurioje nustatytos žvejo gyvenimo ir darbo laive sąlygos;

g) **žvejybos laivas** arba **laivas** – bet koks laivas ar valtis, neatsižvelgiant į jo nuosavybės formas, naudojamas arba ketinamas naudoti komercinei žvejybai;

h) **bendroji talpa** – bendroji talpa, apskaičiuota pagal 1969 m. tarptautinės konvencijos dėl laivų matmenų nustatymo I priede pateiktas laivų matmenų nustatymo taisyklės arba bet kokią jas pataisantį ar pakeičiantį dokumentą;

i) **ilgis** – 96 proc. laivo bendrojo ilgio vaterlinijoje, atitinkančioje 85 proc. mažiausio nuo kilio viršaus išmatuoto teorinio borto aukščio lygį, arba laivo ilgis toje pačioje vaterlinijoje nuo forštevenio priekio iki vairo balerio ašies, jei jis būtų didesnis. Laivuose, kurie buvo suprojektuoti plaukioti su pasvirusiu kiliu, šis ilgis matuojamas su projektine vaterlinija lygiagrečioje vaterlinijoje;

j) **bendrasis ilgis** – atstumas, matuojamas tiesia linija, lygiagrečia su projektine vaterlinija, nuo pačiame priekyje esančio pirmagalio taško iki paties galinio laivagalio taško;

k) **samdymo ir įdarbinimo paslaugos** – bet koks asmuo, bendrovė, institucija, agentūra ar kita organizacija, dirbanti viešajame ar privačiajame sektoriuje, kuri samdo žvejus žvejybos laivų savininkų vardu arba įdarbina žvejus žvejybos laivų savininkų laivuose;

l) **kapitonas** – žvejys, valdantis žvejybos laivą.

2 straipsnis

1. Jei šioje Konvencijoje nenustatyta kitaip, ši Konvencija taikoma visiems žvejams ir visiems žvejybos laivams, dalyvaujantiems komercinėse žvejybos operacijose.

2. Kilus abejonių, ar laivas dalyvauja komercinėse žvejybos operacijose, šį klausimą po konsultacijų sprendžia kompetentinga institucija.

3. Bet kuri valstybė narė po konsultacijų gali nuspręsti, kad mažesniuose laivuose dirbantiems žvejams visiškai ar iš dalies taikoma apsauga, kurią ši Konvencija suteikia žvejams, dirbantiems 24 metrų ilgio ir ilgesniuose laivuose.

3 straipsnis

1. Jei taikant Konvenciją kyla ypatingų esminių problemų, susijusių su konkrečiomis žvejų tarnybos sąlygomis ar atitinkamomis žvejybos laivų operacijomis, valstybė narė po konsultacijų gali šios Konvencijos reikalavimų arba tam tikrų jos nuostatų netaikyti:

- a) žvejybos operacijose upėse, ežeruose ar kanaluose dalyvaujantiems žvejybos laivams;
- b) ribotų kategorijų žvejams ar žvejybos laivams.

2. Jei Konvencijos reikalavimai ar jos nuostatos netaikomos, kaip nustatyta pirmiau, ir kur tai įmanoma, kompetentinga institucija imasi priemonių, kai tinkama, palaipsniui taikyti šios Konvencijos reikalavimus atitinkamoms žvejų ir žvejybos laivų kategorijoms.

3. Kiekviena šią Konvenciją ratifikavusi valstybė narė:

a) savo pirmojoje šios Konvencijos taikymo ataskaitoje, kuri teikiama vadovaujantis Tarptautinės darbo organizacijos Konstitucijos 22 straipsniu:

i) išvardija visas žvejų ar žvejybos laivų kategorijas, kurioms pagal 1 dalį netaikomi Konvencijos reikalavimai ar nuostatos;

ii) pateikia priežastis, kodėl Konvencijos reikalavimai ar nuostatos yra netaikomi, nurodant atitinkamas darbdavių ir darbuotojų atstovų organizacijų, visų pirma organizacijų, jei tokių esama, atstovaujančių žvejybos laivų savininkams ir žvejams, nuomones; ir

iii) apibūdina visas priemones, kurių imamasi siekiant suteikti tinkamą apsaugą tų kategorijų žvejams ir tų kategorijų žvejybos laivams, kuriems netaikomi Konvencijos reikalavimai ar nuostatos; ir

b) tolesnėse šios Konvencijos taikymo ataskaitose apibūdina visas priemones, kurių imamasi pagal 2 dalį.

4 straipsnis

1. Jei valstybei narei neįmanoma nedelsiant įgyvendinti visų šioje Konvencijoje nustatytų priemonių dėl ypatingų esminių problemų, susijusių su nepakankamai išplėta infrastruktūra ar institucijomis, valstybė narė gali, remdamasi konsultuojantis sudarytu planu, palaipsniui įgyvendinti visas ar kai kurias iš šių nuostatų:

a) 10 straipsnio 1 dalį;

b) 10 straipsnio 3 dalį, kiek ji taikoma laivams, jūroje praleidžiantiems daugiau nei tris dienas;

c) 15 straipsnį;

d) 20 straipsnį;

e) 33 straipsnį; ir

f) 38 straipsnį.

2. 1 dalis netaikoma nei žvejybos laivams:

a) kurie yra 24 metrų ilgio ir ilgesni; arba

b) kurie jūroje praleidžia daugiau nei septynias dienas; arba

c) kurie paprastai plaukioja daugiau nei 200 jūrmylių atstumu nuo valstybės, su kurios vėliava jie plaukioja, pakrantės arba plaukioja už tos valstybės žemyninio šelfo išorinio pakraščio ribų, atsižvelgiant į tai, kuris atstumas nuo pakrantės yra didesnis; arba

d) kuriems taikoma uosto valstybės kontrolė, kaip nustatyta šios Konvencijos 43 straipsnyje, išskyrus kai uosto valstybės kontrolė taikoma dėl nenugalimos jėgos aplinkybių,

nei tokiuose laivuose dirbantiems žvejams.

3. Kiekviena valstybė narė, kuri pasinaudoja 1 dalyje suteikta galimybe:

a) savo pirmojoje šios Konvencijos taikymo ataskaitoje, kuri teikiama vadovaujantis Tarptautinės darbo organizacijos Konstitucijos 22 straipsniu:

i) nurodo, kurias Konvencijos nuostatas ji įgyvendins palaipsniui;

ii) pateikia to priežastis ir nurodo atitinkamas darbdavių ir darbuotojų atstovų organizacijų, visų pirma organizacijų, jei tokių esama, atstovaujančių žvejybos laivų savininkams ir žvejams, nuomones; ir

iii) apibūdina laipsniško įgyvendinimo planą; ir

b) tolesnėse šios Konvencijos taikymo ataskaitose apibūdina priemones, kurių imamasi siekiant įgyvendinti visas Konvencijos nuostatas.

5 straipsnis

1. Įgyvendindama šią Konvenciją, kompetentinga institucija po konsultacijų gali nuspręsti laivų matmenims nustatyti, užuot taikius ilgį, taikyti bendrąjį ilgį vadovaujantis I priede pateiktais lygiaverčiais dydžiais. Be to, įgyvendindama šios Konvencijos III priede nurodytas dalis, kompetentinga institucija po konsultacijų gali nuspręsti laivų matmenims nustatyti, užuot taikius ilgį ar bendrąjį ilgį, taikyti bendrąją talpą vadovaujantis III priede pateiktais lygiaverčiais dydžiais.

2. Remiantis Konstitucijos 22 straipsniu pateikiamose ataskaitose, valstybė narė nurodo pagal šį straipsnį priimto sprendimo priežastis ir bet kokias per konsultacijas išsakytas pastabas.

II DALIS

BENDRIEJI PRINCIPAI

Įgyvendinimas

6 straipsnis

1. Kiekviena valstybė narė įgyvendina įstatymus, kitus teisės aktus ir kitas priemones, kurias ji priėmė siekdama įvykdyti savo įsipareigojimus pagal šią Konvenciją jos jurisdikcijoje esančių žvejų ir žvejybos laivų atžvilgiu, ir užtikrina tokių įstatymų, kitų teisės aktų ir kitų priemonių įgyvendinimą. Kitos priemonės gali būti kolektyvinės sutartys, teismų sprendimai, arbitražo sprendimai ar kitos nacionalinę teisę ir praktiką atitinkančios priemonės.

2. Nė viena šios Konvencijos nuostata neturi poveikio jokiame įstatyme, sprendime ar papročiui, arba jokiame žvejybos laivų savininkų ir žvejų susitarime, kuriuo užtikrinamos palankesnės sąlygos nei nustatytosios šioje Konvencijoje.

Kompetentinga institucija ir koordinavimas

7 straipsnis

Kiekviena valstybė narė:

a) paskiria kompetentingą instituciją ar institucijas; ir

b) prireikus, nustato atitinkamų nacionalinio ir vietos lygmens žvejybos sektoriaus institucijų veiklos koordinavimo tvarką ir apibrėžia jų funkcijas ir įsipareigojimus, atsižvelgdama į tai, kaip jos papildo viena kitą, taip pat į nacionalines sąlygas ir praktiką.

Žvejybos laivų savininkų, kapitonų ir žvejų įsipareigojimai

8 straipsnis

1. Žvejybos laivo savininkui tenka bendra atsakomybė užtikrinti, kad kapitonui būtų suteikta išteklių ir priemonių, reikalingų šios Konvencijos įsipareigojimams vykdyti.

2. Kapitonui tenka atsakomybė už žvejų saugą laive ir saugią laivo veiklą, įskaitant šias funkcijas, bet jomis neapsiribojant:

a) teikti tokią priežiūrą, kuri užtikrintų, kad, kiek įmanoma, žvejai dirbtų saugiausiomis ir tinkamiausiomis sveikatai sąlygomis;

b) vadovauti žvejams atsižvelgiant į saugos ir sveikatos reikalavimus, įskaitant nuovargio prevenciją;

c) sudaryti sąlygas mokymui laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų laive; ir

d) užtikrinti navigacijos ir budėjimo saugos ir atitinkamų geros jūrėivystės standartų laikymąsi.

3. Žvejybos laivo savininkas neturi varžyti kapitono veiksmų priimant sprendimus, kurie, profesine kapitano nuomone, būtini laivo, navigacijos, operacijos ar laive esančių žvejų saugai užtikrinti.

4. Žvejai vykdo teisėtus kapitono įsakymus ir laikosi galiojančių saugos ir sveikatos reikalavimų.

III DALIS

BŪTINIEJI DARBO ŽVEJYBOS LAIVUOSE REIKALAVIMAI

Būtinasis amžius

9 straipsnis

1. Būtinasis darbo žvejybos laive amžius yra 16 metų. Tačiau kompetentinga institucija gali leisti 15 metų būtinąjį amžių asmenims, kurie jau nebelanko privalomojo mokymo įstaigos, kaip nustatyta nacionalinės teisės aktuose, ir kurie mokosi profesinėje žvejybos mokykloje.

2. Kompetentinga institucija, vadovaudamasi nacionaliniais įstatymais ir praktika, gali leisti 15 metų asmenims atlikti lengvus darbus mokyklos atostogų metu. Tokiais atvejais kompetentinga institucija po konsultacijų nusprendžia, kokius darbus bus leista dirbti, ir nustato tokių darbų atlikimo sąlygas ir privalomus poilsio laikotarpius.

3. Būtinasis amžius skiriant žvejybos laivuose tokius darbus, kurie dėl savo pobūdžio ar aplinkybių, kuriomis yra atliekami, gali kelti pavojų jaunuolių sveikatai, saugai ar moralei, yra ne mažesnis nei 18 metų.

4. Darbai, kuriems taikoma šio straipsnio 3 dalis, apibrėžiami nacionaliniuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose, arba juos po konsultacijų apibrėžia kompetentinga institucija, atsižvelgdama į atitinkamus rizikos veiksnius ir galiojančius tarptautinius standartus.

5. Darbus, nurodytus šio straipsnio 3 dalyje, atlikti nuo 16 metų gali būti leista pagal nacionalinius įstatymus ar kitus teisės aktus arba, po konsultacijų, kompetentingos institucijos sprendimu, jei atitinkamų jaunuolių sveikata, sauga ir moralė bus visiškai apsaugota ir jeigu jie išklause konkretų tinkamą mokymo ar profesinio mokymo kursą ir pasirengimo darbui jūroje saugos mokymo pagrindų kursą.

6. Jaunesniems nei 18 metų žvejams draudžiama dirbti naktį. Laikantis šio straipsnio nuostatų sąvoka „naktis“ apibrėžiama pagal nacionalinę teisę ir praktiką. Naktis apima bent devynių valandų laikotarpį, kuris prasideda ne vėliau kaip vidurnaktį ir baigiasi ne vėliau kaip 5 val. ryto. Kompetentinga institucija gali padaryti naktinio darbo apribojimo griežto laikymosi išimtį, jeigu:

a) nukentėtų atitinkamų žvejų mokymo pagal nustatytas programas ir tvarkaraščius veiksmingumas; arba

b) dėl konkrečių darbų pobūdžio ar patvirtintos mokymo programos reikia, kad žvejai, kuriems taikoma išimtis, atliktų darbus naktį, ir kompetentinga institucija po konsultacijų nusprendžia, kad darbas nepakenks jų sveikatai ar gerovei.

7. Nė viena šio straipsnio nuostata nedaro poveikio jokiems valstybės narės priimtiems įsipareigojimams, kylantiems iš bet kokios kitos tarptautinės darbo srities konvencijos ratifikavimo.

Sveikatos patikrinimas

10 straipsnis

1. Žvejai negali dirbti žvejybos laive, neturėdami galiojančios medicinos pažymos, patvirtinančios jų tinkamumą atlikti savo pareigas.

2. Kompetentinga institucija, po konsultacijų, gali atleisti nuo šio straipsnio 1 dalies taikymo, atsižvelgdama į žvejų saugą ir sveikatą, laivo dydį, medicininės pagalbos ir evakuacijos prieinamumą, kelionės trukmę, veiklos sritį ir žvejybos operacijos rūšį.

3. Šio straipsnio 2 dalyje numatytas atleidimas negalioja žvejams, dirbantiems 24 metrų ilgio ir ilgesniuose laivuose arba laivuose, kurie paprastai jūroje praleidžia daugiau nei tris dienas. Neatidėliotinais atvejais kompetentinga institucija gali leisti žvejui dirbti tokia laive ribotą ir nustatytą laiko tarpą, kol gaunama medicinos pažyma, jei žvejys turi neseniai baigusią galioti medicinos pažymą.

11 straipsnis

Kiekviena valstybė narė priima įstatymus, kitus teisės aktus ir kitas priemones, kuriose nustatoma:

- a) sveikatos patikrinimų pobūdis;
- b) medicinos pažymų forma ir turinys;
- c) reikalavimas, kad medicinos pažymas išduotų tinkamos kvalifikacijos medikas arba, jei tai pažyma, kuria patvirtinamas tik regos tinkamumas, asmuo, kurį kompetentinga institucija laiko esant tinkamos kvalifikacijos tokiai pažymai išduoti; šie asmenys profesinius sprendimus turi priimti visiškai nepriklausomai;
- d) sveikatos tikrinimo dažnumas ir medicinos pažymos galiojimo trukmė;
- e) asmens teisė kreiptis dėl sveikatos patikrinimo į antrą nepriklausomą mediką, jei tam asmeniui buvo atsisakyta išduoti pažymą arba buvo nustatyti apribojimai dėl darbo, kurį tas asmuo gali atlikti; ir
- f) kiti atitinkami reikalavimai.

12 straipsnis

Be tų reikalavimų, kurie nustatyti 10 ir 11 straipsniuose, 24 metrų ir ilgesniuose žvejybos laivuose arba laivuose, kurie paprastai jūroje praleidžia daugiau nei tris dienas:

1. Žvejų medicinos pažymose turi būti patvirtinta bent jau kad:
  - a) atitinkamas žvejys pagal savo klausą ir regą gali tinkamai atlikti savo pareigas laive; ir
  - b) žvejys neserga jokia liga, kurią darbas jūroje galėtų pasunkinti ir dėl kurios žvejys galėtų tapti netinkamas darbui jūroje arba kuri galėtų sukelti pavojų kitų laive esančių asmenų saugai ar sveikatai.
2. Ilgiausias medicinos pažymos galiojimo laikotarpis yra dveji metai, išskyrus kai žvejui yra mažiau nei 18 metų – tuomet ilgiausias pažymos galiojimo laikotarpis yra vieni metai.
3. Jei medicinos pažymos galiojimas baigiasi reisui nepasibaigus, pažyma lieka galioti iki to reiso pabaigos.

IV DALIS TARNYBOS SĄLYGOS

Personalo komplektavimas ir poilsio laikas

13 straipsnis

Kiekviena valstybė narė priima įstatymus, kitus teisės aktus ir kitas priemones, kuriose su jos vėliava plaukiojančių žvejybos laivų savininkams nustatoma pareiga užtikrinti, kad:

- a) jų laivų personalas būtų sukomplektuotas taip tinkamai ir saugiai, kad užtikrintų saugią laivo navigaciją ir veiklą, vadovaujant kompetentingam kapitonui; ir
- b) žvejams periodiškai būtų suteikiamas poilsis, kurio trukmė atitiktų saugos ir sveikatos reikalavimus.

14 straipsnis

1. Be tų reikalavimų, kurie nustatyti 13 straipsnyje, kompetentinga institucija:

- a) 24 metrų ir ilgesniems žvejybos laivams nustato būtinąjį personalo narių skaičių, reikalingą saugiai laivo navigacijai užtikrinti, nurodydama žvejų skaičių ir reikiamą jų kvalifikaciją;
- b) laivams, neatsižvelgiant į jų dydį, kurie jūroje praleidžia daugiau nei tris dienas, po konsultacijų ir siekdama apriboti nuovargį, nustato būtinąjį žvejams skiriamo poilsio valandų skaičių. Būtinąjį poilsio valandų skaičių sudaro ne mažiau kaip:
  - i) dešimt valandų per bet kurį 24 valandų laikotarpį; ir
  - ii) 77 valandos per bet kurį septynių parų laikotarpį.

2. Kompetentinga institucija gali dėl tam tikrų nurodytų priežasčių leisti laikinas šio straipsnio 1 dalies b punkte nustatytų apribojimų išimtis. Tačiau tokiomis aplinkybėmis ji reikalauja, kad žvejams, kai tik įmanoma, už poilsio laikotarpius būtų kompensuota.

3. Kompetentinga institucija po konsultacijų gali nustatyti alternatyvius reikalavimus nei tie, kurie nustatyti šio straipsnio 1 ir 2 dalyse. Tačiau tokie alternatyvūs reikalavimai turi būti iš esmės lygiaverčiai ir neturi kelti pavojaus žvejų saugai ir sveikatai.

4. Laikoma, kad nė viena šio straipsnio nuostata nepažeidžiama laivo kapitono teisė reikalauti, kad žvejys dirbtų tiek, kiek reikia valandų, kai būtina neatidėliojant užtikrinti laivo, laive esančių asmenų ar laimikio saugą arba padėti jūroje nelaimės ištiktiems kitiems laivams, valtimis ar asmenims. Taigi kapitonas gali atidėti pagal tvarkaraštį priklausančias poilsio valandas ir reikalauti, kad žvejys dirbtų tiek valandų, kiek reikia įprastai padėčiai atkurti. Atkūrus įprastą padėtį, kai tik įmanoma, kapitonas užtikrina, kad visiems žvejams, kurie dirbo pagal tvarkaraštį jiems priklausančio poilsio metu, būtų suteiktas atitinkamas poilsio laikotarpis.

Įgulos sąrašas

15 straipsnis

Kiekviename žvejybos laive turi būti įgulos sąrašas, kurio kopija pateikiama krante esantiems įgaliotiems asmenims iki laivo išplaukimo arba nedelsiant po to, kai laivas išplaukia. Kompetentinga institucija nusprendžia, kam ir kada tokia informacija turi būti teikiama ir kokių tikslų ar tikslais.

Žvejo darbo sutartis

16 straipsnis

Kiekviena valstybė narė priima įstatymus, kitus teisės aktus ar kitas priemones:

- a) pagal kurias reikalaujama, kad su jos vėliava plaukiojančiuose laivuose dirbančius žvejus saugotų žvejo darbo sutartis, kuri būtų jiems suprantama ir atitiktų šios Konvencijos nuostatas; ir

b) kuriose būtų nurodyti būtinieji rekvizitai, kuriuos reikia įtraukti į žvejo darbo sutartį vadovaujantis II priedo nuostatomis.

17 straipsnis

Kiekviena valstybė narė priima įstatymus, kitus teisės aktus ar kitas priemones dėl:

- a) procedūrų, leidžiančių užtikrinti, kad žvejai turėtų galimybę peržiūrėti žvejo darbo sutartį ir pasitarti dėl jos sąlygų prieš ją sudarant;
- b) kai reikalinga, žvejų darbo pagal tokią sutartį registravimo; ir
- c) su žvejo darbo sutartimi susijusių ginčų sprendimo būdų.

18 straipsnis

Žvejo darbo sutartis, kurios kopija pateikiama žvejui, laikoma laive, ir, paprašius, su ja gali susipažinti tiek žvejys, tiek, vadovaujantis nacionaline teise ir praktika, kitos suinteresuotosios šalys.

19 straipsnis

16–18 straipsniai ir II priedas netaikomi žvejybos laivo savininkui, kuris pats yra ir laivo kapitonas.

20 straipsnis

Žvejybos laivo savininkui tenka atsakomybė užtikrinti, kad kiekvienas žvejys turėtų rašytinę žvejo darbo sutartį, pasirašytą žvejo ir žvejybos laivo savininko arba įgalioto žvejybos laivo savininko atstovo (arba, jeigu žvejus samdo ne žvejybos laivo savininkas, žvejybos laivo savininkas turi turėti sutarčių ar panašių susitarimų sudarymą įrodančius dokumentus), kurioje nustatomos tinkamos darbo ir gyvenimo laive sąlygos, kaip reikalaujama pagal šią Konvenciją.

Repatriacija

21 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad su jų vėliava plaukiojančiame laive, kuris įplaukia į užsienio uostą, dirbantys žvejai turėtų teisę į repatriaciją, kai žvejo darbo sutartis pasibaigė arba ją dėl pagrįstų priežasčių nutraukė žvejys ar žvejybos laivo savininkas, jei žvejys nebegali toliau vykdyti savo įsipareigojimų pagal darbo sutartį arba negalima tikėtis, kad jis juos vykdys konkrečiomis aplinkybėmis. Tai taip pat taikoma to laivo žvejams, kurie dėl tų pačių priežasčių yra perkeltami iš laivo į užsienio uostą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje minimos repatriacijos išlaidas apmoka žvejybos laivo savininkas, išskyrus kai remiantis nacionaliniais įstatymais, kitais teisės aktais ar kitomis priemonėmis nustatoma, kad žvejys rimtai pažeidė savo darbo sutarties įsipareigojimus.

3. Valstybės narės įstatymais, kitais teisės aktais ar kitomis priemonėmis nustato konkrečias aplinkybes, kada žvejys, kuriam taikoma šio straipsnio 1 dalis, turi teisę į repatriaciją, koks yra ilgiausias tarnybos laive laikotarpis, kuriam pasibaigus žvejys įgyja teisę į repatriaciją, ir į kokias vietas žvejai gali būti repatrijuoti.

4. Jei žvejybos laivo savininkas neužtikrina šiame straipsnyje minimos repatriacijos, valstybė narė, su kurios vėliava plaukioja laivas, organizuoja atitinkamo žvejo repatriaciją ir turi teisę atgauti repatriacijos išlaidas iš žvejybos laivo savininko.

5. Nacionaliniais įstatymais ir kitais teisės aktais nepažeidžiamos žvejybos laivo savininko teisės atgauti repatriacijos išlaidas pagal sutartinius susitarimus su trečiosiomis šalimis.

Samda ir įdarbinimas

22 straipsnis

Žvejų samda ir įdarbinimas

1. Kiekviena valstybė narė, kurioje veikia žvejus samdanti ir įdarbinanti viešoji tarnyba, užtikrina, kad ta tarnyba būtų visų darbuotojų ir darbdavių viešosios įdarbinimo tarnybos dalis arba įdarbinimas būtų derinamas su šia viešąja tarnyba.

2. Bet kokia valstybės narės teritorijoje veikianti privati tarnyba, kuri teikia žvejų samdos ir įdarbinimo paslaugas, veikia vadovaudamasi standartizuota licencijavimo, sertifikavimo ar kitokio reguliavimo sistema, kuri sukurama, tvarkoma ar keičiama po konsultacijų.

3. Kiekviena valstybė narė įstatymais, kitais teisės aktais ar kitomis priemonėmis:

a) draudžia samdos ir įdarbinimo tarnyboms naudoti būdus, mechanizmus ar sąrašus, kuriais žvejams būtų užkirstas kelias įsidarbinti ar juos nuo to atbaidytų;

b) reikalauja, kad žvejui tiesiogiai ar netiesiogiai netektų mokėti jokio mokesčio ar įmokos – nei visos, nei dalinės – už samdą ir įdarbinimą; ir

c) nustato, kokiomis sąlygomis privačios samdos ar įdarbinimo tarnybos licencijos, sertifikato ar panašaus leidimo galiojimas gali būti sustabdytas arba panaikintas pažeidus atitinkamus įstatymus ar kitus teisės aktus; ir nurodo, kokiomis sąlygomis privačios samdos ir įdarbinimo tarnybos gali veikti.

Privačios įdarbinimo agentūros

4. Valstybė narė, kuri yra ratifikavusi 1997 m. Konvenciją dėl privačių įdarbinimo agentūrų (Nr. 181), gali paskirti kai kurias pareigas pagal šią Konvenciją privačioms įdarbinimo agentūroms, kurios teikia paslaugas, nurodytas tos Konvencijos 1 straipsnio 1 dalies b punkte. Tokių privačių įdarbinimo agentūrų ir žvejybos laivų savininkų, kurie taikant tą Konvenciją laikomi „samdančiomis įmonėmis“, atitinkamos atsakomybės sritys nustatomos ir paskirstomos kaip nustatyta tos Konvencijos 12 straipsnyje. Tokia valstybė narė priima įstatymus, kitus teisės aktus ar kitas priemones siekdama užtikrinti, kad skirstant atitinkamas atsakomybės sritys ar įsipareigojimus paslaugą teikiančioms privačioms įdarbinimo agentūroms ir „samdančiai įmonei“ pagal šią Konvenciją žvejams nebūtų užkirstas kelias pasinaudoti teise nukreipti išieškojimą į žvejybos laivą.

5. Neatsižvelgiant į 4 dalies nuostatas, žvejybos laivo savininkas yra finansiškai atsakingas tuo atveju, jei privati įdarbinimo agentūra neįvykdo savo įsipareigojimų žvejui, kurio atžvilgiu žvejybos laivo savininkas yra „samdanti įmonė“ pagal 1997 m. Konvenciją dėl privačių įdarbinimo agentūrų (Nr. 181).

6. Laikoma, kad nė viena šios Konvencijos nuostata valstybė narė neįpareigojama leisti savo žvejybos sektoriuje veikti šio straipsnio 4 dalyje minimoms privačioms įdarbinimo agentūroms.

23 straipsnis

Kiekviena valstybė narė po konsultacijų priima įstatymus, kitus teisės aktus ar kitas priemones, kuriomis nustatoma, kad atlyginimą gaunantiems žvejams jis būtų mokamas kas mėnesį ar kitais reguliariais intervalais.

24 straipsnis

Kiekviena valstybė narė reikalauja, kad visiems žvejybos laivuose dirbantiems žvejams būtų sudaryta galimybė pervesti visą gautą atlyginimą ar jo dalį, įskaitant avansinį mokėjimą, savo šeimoms nemokamai.

V DALIS

APGYVENDINIMAS IR MAITINIMAS

25 straipsnis

Kiekviena valstybė narė priima įstatymus, kitus teisės aktus ar kitas priemones, kuriomis nustatomos apgyvendinimo, maitinimo ir geriamojo vandens užtikrinimo sąlygos su jos vėliava plaukiojančiuose žvejybos laivuose.

26 straipsnis

Kiekviena valstybė narė priima įstatymus, kitus teisės aktus ar kitas priemones, pagal kurias reikalaujama, kad gyvenamosios patalpos su jos vėliava plaukiojančiuose žvejybos laivuose būtų pakankamo dydžio ir kokybės, taip pat tinkamai įrengtos, atsižvelgiant į tarnybos laive pobūdį ir žvejų gyvenimo laive laikotarpį. Tokiomis priemonėmis visų pirma prireikus nustatomi šie klausimai:

- a) gyvenamųjų patalpų žvejybos laivuose įrengimo ar rekonstravimo planų tvirtinimas;
- b) gyvenamųjų patalpų ir laivo virtuvės priežiūra, tinkamai atsižvelgiant į higienos ir bendrus saugos, sveikatos ir patogumo reikalavimus;
- c) vėdinimas, šildymas, vėsinimas ir apšvietimas;
- d) pernelyg didelio triukšmo ir vibracijos mažinimas;

e) miegamųjų kambarių, kajutkompanijų ir kitų gyvenamųjų patalpų vieta, dydis, statybinės medžiagos, baldai ir įrengimas;

f) sanitarinės patalpos, įskaitant tualetus ir prausimosi patalpas, ir pakankamas karšto ir šalto vandens tiekimas; ir

g) atsakymo į skundus dėl gyvenamųjų patalpų, kurios neatitinka šios Konvencijos reikalavimų, tvarka.

27 straipsnis

Kiekviena valstybė narė priima įstatymus, kitus teisės aktus ar kitas priemones, pagal kurias reikalaujama, kad:

a) būtų užtikrinama atitinkama laive laikomo ir tiekiamo maisto maistinė vertė, kokybė ir kiekis;

b) būtų užtikrinama pakankama geriamojo vandens kokybė ir kiekis; ir

c) maistą ir vandenį žvejybos laivo savininkas žvejams tiekų nemokamai. Tačiau vadovaujantis nacionaliniais įstatymais ir kitais teisės aktais šias išlaidas galima susigrąžinti kaip veiklos išlaidas, jei tai nustatyta dalininkų sistemą reglamentuojančioje kolektyvinėje sutartyje arba žvejo darbo sutartyje.

28 straipsnis

1. Įstatymai, kiti teisės aktai ar kitos priemonės, kurias valstybė narė priima vadovaudamasi 25–27 straipsniais, leis visiškai įgyvendinti III priedo nuostatas dėl žvejybos laivų gyvenamųjų patalpų. III priedas gali būti keičiamas kaip nustatyta 45 straipsnyje.

2. Valstybė narė, kuri neturi galimybės įgyvendinti III priedo nuostatų, gali pasikonsultavusi priimti tokias savo įstatymų, kitų teisės aktų ar kitų priemonių nuostatas, kurios būtų iš esmės lygiavertės III priedo nuostatoms, išskyrus su 27 straipsniu susijusias nuostatas.

VI DALIS

SVEIKATOS PRIEŽIŪRA, SVEIKATOS IR SOCIALINĖ APSAUGA

Sveikatos priežiūra

29 straipsnis

Kiekviena valstybė narė priima įstatymus, kitus teisės aktus ar kitas priemones, pagal kurias reikalaujama, kad:

a) žvejybos laivuose būtų laive reikalinga atitinkama medicinos įranga ir medicinos priemonių atsargų, atsižvelgiant į laive esančių žvejų skaičių, laivo veikimo zoną ir reiso trukmę;

b) žvejybos laivuose būtų bent vienas žvejys, kvalifikuotas ar apmokytas teikti pirmąją pagalbą bei kitokią sveikatos priežiūrą ir turintis žinių, kaip atitinkamame laive naudoti reikalingą medicinos įrangą ir priemones, atsižvelgiant į laive esančių žvejų skaičių, laivo veikimo zoną ir reiso trukmę;

c) prie laive esančios medicinos įrangos ir priemonių būtų pridėtos instrukcijos ar kita informacija, parašyta tokia kalba ir pateikta tokiu formatu, kuris yra suprantamas b punkte minimam (-iems) žvejui (-ams);

d) žvejybos laivuose būtų įrengta radijo ar palydovinio ryšio įranga, leidžianti susisiekti su krante esančiais asmenimis ar tarnybomis, kurios gali suteikti medicinos patarimų, atsižvelgiant į laivo veikimo zoną ir reiso trukmę; ir

e) žvejai turėtų teisę į gydymą krante ir teisę laiku būti nugabenti į krantą gydymui tuo atveju, jei rimtai susižeidžia ar suserga.

30 straipsnis

Dėl 24 metrų ilgio ir ilgesnių laivų, atsižvelgiant į laive esančių žvejų skaičių, laivo veikimo zoną ir reiso trukmę, kiekviena valstybė narė priima įstatymus, kitus teisės aktus ar kitas priemones, pagal kurias reikalaujama, kad:

a) kompetentinga institucija nurodytų, kokia medicinos įranga ir kokios medicinos priemonės turi būti laive;

b) laive esanti medicinos įranga ir medicinos priemonės būtų tinkamai prižiūrimos ir jas kompetentingos institucijos nustatytais reguliariais intervalais tikrintų jos paskirti arba patvirtinti atsakingi asmenys;

c) laive būtų kompetentingos institucijos priimtas ar patvirtintas medicinos vadovas arba vėliausias Tarptautinio medicinos vadovo laivams leidimas;

d) laivai turėtų radijo ar palydovinio ryšio prieigą prie jūroje esantiems laivams sukurtos sistemos, per kurią būtų galima gauti medicinos patarimų, įskaitant įvairių sričių gydytojus specialistus, kuri turėtų būti prieinama nuolat;

e) laivuose būtų radijo ar palydovinių stočių, per kurias galima gauti medicinos patarimų, sąrašas; ir

f) kiek tai suderinama su valstybės narės nacionaline teise ir praktika, žvejui esant laive arba išlipus į užsienio uostą sveikatos priežiūra jam turėtų būti teikiama nemokamai.

Darbuotojų sauga ir sveikata ir nelaimingų atsitikimų prevencija

31 straipsnis

Kiekviena valstybė narė priima įstatymus, kitus teisės aktus ar kitas priemones dėl:

a) nelaimingų atsitikimų darbe, profesinių ligų ir su darbu susijusių rizikos veiksnių prevencijos žvejybos laivuose, įskaitant rizikos įvertinimą ir valdymą, žvejų mokymą ir jų instruktavimą laive;

b) žvejų mokymo dirbti su įvairių rūšių žvejybos įranga, kurią jie naudos, ir atlikti žvejybos operacijas, kurioms jie yra samdomi;

c) žvejybos laivų savininkų, žvejų ir kitų susijusių asmenų įsipareigojimų, tinkamai atsižvelgiant į jaunesnių nei 18 metų žvejų saugą ir sveikatą;

d) ataskaitų dėl nelaimingų atsitikimų su jos vėliava plaukiojančiuose žvejybos laivuose teikimo ir tų nelaimingų atsitikimų tyrimo; ir

e) jungtinių profesinės saugos ir sveikatos komitetų ar, pasitarus, kitų atitinkamų organų sudarymo.

32 straipsnis

1. Šio straipsnio reikalavimai taikomi 24 metrų ilgio ir ilgesniems žvejybos laivams, kurie paprastai jūroje praleidžia daugiau nei tris dienas, ir, pasitarus, kitiems laivams, atsižvelgiant į laive esančių žvejų skaičių, laivo veikimo zoną ir reiso trukmę.

2. Kompetentinga institucija:

a) pasitarusi reikalauja, kad žvejybos laivo savininkas, vadovaujantis nacionaliniais įstatymais, kitais teisės aktais, kolektyvinėmis darbo sutartimis ir praktika, laivuose nustatytų nelaimingų atsitikimų ir sužeidimų ar susižeidimų darbe, taip pat su darbu susijusių susirgimų prevencijos procedūras, atsižvelgdamas į konkrečius pavojus ir rizikos veiksnius atitinkamame žvejybos laive; ir

b) reikalauja, kad žvejybos laivų savininkams, kapitonams, žvejams ir kitiems atitinkamiems asmenims būtų pateiktos pakankamos ir tinkamos rekomendacijos, mokymo medžiaga ar kita atitinkama informacija apie tai, kaip vertinti ir valdyti saugai ir sveikatai kylančią riziką žvejybos laivuose.

3. Žvejybos laivų savininkai:

a) užtikrina, kad kiekvienam laive esančiam žvejui būtų suteikta atitinkama asmeninė apsauginė apranga ir įranga;

b) užtikrina, kad kiekvienas laive esantis žvejys galėtų dalyvauti kompetentingos institucijos patvirtintuose saugos pagrindų mokymo kursuose; kompetentinga institucija gali suteikti rašytinius atleidimus nuo šio reikalavimo žvejams, kurie įrodė turį lygiaverčių žinių ir patirties; ir

c) užtikrina, kad žvejai būtų tinkamai ir pagrįstai supažindinti su įranga ir jos veikimo metodais, įskaitant atitinkamas saugos priemones, prieš naudodamiesi įranga ar dalyvaudami atitinkamose operacijose.

33 straipsnis

Vertinant žvejybos rizikos veiksnius, prireikus dalyvauja žvejai ar jų atstovai.

Socialinė apsauga

34 straipsnis

Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad paprastai jos teritorijoje gyvenantys žvejai ir jų išlaikytiniai, kiek tai yra nustatyta nacionalinėje teisėje, turėtų teisę į socialinės apsaugos garantijas ne mažiau palankiomis sąlygomis nei tos, kurios taikomos kitiems darbuotojams, įskaitant pagal darbo sutartis ir savarankiškai dirbančius asmenis, paprastai gyvenančius jos teritorijoje.

35 straipsnis

Kiekviena valstybė narė įsipareigoja imtis veiksmų, atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes, kad palaipsniui būtų užtikrintos visapusiškos socialinės apsaugos garantijos visiems paprastai jos teritorijoje gyvenantiems žvejams.

36 straipsnis

Valstybės narės bendradarbiauja sudarydamos dvišales ar daugiašales sutartis arba kitus susitarimus, vadovaudamosi nacionaliniais įstatymais, kitais teisės aktais ar praktika, kad:

a) palaipsniui būtų užtikrintos visapusiškos socialinės apsaugos garantijos žvejams, atsižvelgiant į vienodo elgesio principą, kad ir kokia būtų jų pilietybė; ir

b) būtų užtikrinta, jog bus išlaikytos socialinės žvejų apsaugos teisės, kurias visi žvejai, kad ir kokia būtų jų gyvenamoji vieta, įgijo arba įgyja šiuo metu.

37 straipsnis

Neatsižvelgiant į 34, 35 ir 36 straipsniuose joms priskirtus įsipareigojimus, valstybės narės gali nustatyti, sudarydamos dvišales ar daugiašales sutartis ir priimdamos atitinkamas nuostatas bendradarbiaudamos su regioninėmis ekonominės integracijos organizacijomis, kitas taisykles dėl žvejams taikomų socialinės apsaugos teisės aktų.

Apsauga su darbu susijusio susirgimo, sužeidimo ar susižeidimo arba mirties atveju

38 straipsnis

1. Kiekviena valstybė narė imasi priemonių, kad užtikrintų žvejams apsaugą su darbu susijusio susirgimo, sužeidimo ar susižeidimo arba mirties atveju, vadovaudamasi nacionaliniais įstatymais, kitais teisės aktais ar praktika.

2. Susižeidęs per nelaimingą atsitikimą darbe ar su darbu susijusio susirgimo atveju žvejys turi galimybę gauti:

a) atitinkamas sveikatos priežiūros paslaugas; ir

b) atitinkamą kompensaciją pagal nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus.

3. Atsižvelgiant į žvejybos sektoriaus ypatumus, šio straipsnio 1 dalyje minima apsauga gali būti užtikrinama taikant:

- a) sistemą, už kurią atsakingi žvejybos laivų savininkai; arba
- b) privalomojo draudimo, darbuotojų kompensavimo ar kitas programas.

39 straipsnis

1. Jei nacionalinės teisės aktuose tokia apsauga žvejams nenustatyta, kiekviena valstybė narė priima įstatymus, kitus teisės aktus ar kitas priemones, kad užtikrintų žvejybos laivų savininkų atsakomybę už sveikatos apsaugos ir sveikatos priežiūros paslaugų teikimą su jos vėliava plaukiojančiuose laivuose esantiems žvejams, kol jie yra įdarbinti ar dirba laive jūroje arba užsienio uoste. Tokiais įstatymais, kitais teisės aktais ar kitomis priemonėmis turi būti užtikrinama, jog žvejybos laivų savininkai būtų atsakingi už sveikatos priežiūros paslaugų teikimo, įskaitant susijusią materialinę paramą ir pagalbą, žvejui gydantis užsienio šalyje iki jis buvo repatrijuotas, išlaidų apmokėjimą.

2. Nacionaliniais įstatymais ar kitais teisės aktais gali būti nustatyta išimtis netaikyti žvejybos laivo savininkui atsakomybės, jei trauma įvyko ne atliekant techninę laivo priežiūrą arba jei liga ar negalavimas buvo nusiėpta įsidarbinant, arba jei traumos ar ligos priežastis buvo sąmoningas žvejo netinkamas elgesys.

VII DALIS

VYKDYMAS IR VYKDYMO UŽTIKRINIMAS

40 straipsnis

Kiekviena valstybė narė, pagal nacionalinius įstatymus ar kitus teisės aktus, veiksmingai naudojasi savo jurisdikcija ir kontroliuoja su jos vėliava plaukiojančius laivus, sukurdamą sistemą, kuria užtikrinamas šios Konvencijos reikalavimų laikymasis ir kuri apima, prireikus, patikrinimus, ataskaitų teikimą, stebėseną, skundų nagrinėjimą, atitinkamas nuobaudas ir koreguojamąsias priemones.

41 straipsnis

1. Valstybės narės reikalauja, kad žvejybos laivuose, kurie jūroje praleidžia daugiau nei tris dienas ir kurie:

- a) yra 24 metrų ilgio ir ilgesni; arba

b) paprastai plaukioja daugiau nei 200 jūrmylių atstumu nuo valstybės, su kurios vėliava jie plaukioja, pakrantės arba plaukioja už tos valstybės žemyninio šelfo išorinio pakraščio ribų, atsižvelgiant į tai, kuris atstumas nuo pakrantės yra didesnis, būtų kompetentingos institucijos išduotas galiojantis dokumentas, kuriame konstatuojama, kad laivas patikrintas kompetentingos institucijos ar jos vardu ir nustatyta, jog gyvenimo ir darbo sąlygos laive atitinka šios Konvencijos nuostatas.

2. Tokio dokumento galiojimo laikotarpis gali sutapti su nacionalinio ar tarptautinio žvejybos laivo saugos pažymėjimo galiojimo laikotarpiu, tačiau toks galiojimo laikotarpis jokių būdu negali viršyti penkerių metų.

42 straipsnis

1. Kompetentinga institucija paskiria tiek kvalifikuotų inspektorių, kiek reikia jos įsipareigojimams pagal 41 straipsnį vykdyti.

2. Kurdamą veiksmingą gyvenimo ir darbo sąlygų žvejybos laivuose patikrinimo sistemą, valstybė narė, prireikus, gali suteikti teisę viešosioms institucijoms ar kitoms organizacijoms, kurias ji laiko kompetentingomis ir nepriklausomomis, atlikti patikrinimus ir išduoti dokumentus. Valstybė narė visais atvejais lieka visiškai atsakinga už žvejų gyvenimo ir darbo sąlygų su jos vėliava plaukiojančiuose žvejybos laivuose patikrinimą ir atitinkamų dokumentų išdavimą.

43 straipsnis

1. Valstybė narė, kuri gauna skundą ar įrodymų, kad su jos vėliava plaukiojantis žvejybos laivas neatitinka šios Konvencijos reikalavimų, imasi veiksmų, reikalingų tam klausimui išnagrinėti, ir užtikrina, kad nustatyti trūkumai būtų pašalinti.

2. Jei valstybė narė, į kurios uostą žvejybos laivas įplaukia pagal reiso tvarkaraštį arba dėl su laivo eksploatavimu susijusių priežasčių, gauna skundą ar įrodymų, kad toks laivas neatitinka šios Konvencijos reikalavimų, ji gali parengti ataskaitą, skirtą valstybės, su kurios vėliava laivas plaukioja, vyriausybei, kopiją pateikdama Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui, ir gali imtis būtinų priemonių, kad būtų pašalintos visos aplinkybės, aiškiai keliančios pavojų saugai ar sveikatai laive.

3. Imdamasi šio straipsnio 2 dalyje minimų priemonių, valstybė narė nedelsdama praneša apie tai artimiausiam valstybės, su kurios vėliava plaukioja laivas, atstovui ir, jei įmanoma, užtikrina, kad tas atstovas dalyvautų imantis priemonių. Valstybė narė negali nepagrįstai sulaikyti ar sugaišinti laivo.

4. Skundą pagal šį straipsnį gali pateikti žvejys, profesinė organizacija, asociacija, profesinė sąjunga ar apskritai bet koks asmuo, kuriam rūpi laivo sauga, įskaitant tai, kad jam rūpi pavojus laive esančių žvejų saugai ar sveikatai.

5. Šis straipsnis netaikomas skundams, kuriuos valstybė narė laiko akivaizdžiai nepagrįstais.

44 straipsnis

Kiekviena valstybė narė taiko šią Konvenciją taip, kad užtikrintų, jog su bet kurios šios Konvencijos neratifikavusios valstybės vėliava plaukiojančiais žvejybos laivais nebūtų elgiama palankiau nei su žvejybos laivais, kurie plaukioja su bet kurios Konvenciją ratifikavusios valstybės narės vėliava.

VIII DALIS

I, II IR III PRIEDŲ KEITIMAS

45 straipsnis

1. Laikantis atitinkamų šios Konvencijos nuostatų, Tarptautinėje darbo konferencijoje gali būti keičiami I, II ir III priedai. Tarptautinio darbo biuro Administracinė taryba gali į konferencijos darbotvarkę įtraukti klausimą dėl trišalio ekspertų susitikimo pasiūlymų keisti priedus. Pasiūlymai priimami dviejų trečdalių konferencijoje dalyvaujančių atstovų atiduotų balsų dauguma, įskaitant bent pusę šią Konvenciją ratifikavusių valstybių narių.

2. Bet koks pakeitimas, priimtas pagal šio straipsnio 1 dalį, įsigalioja praėjus šešioms mėnesiams nuo jo priėmimo bet kurios šią Konvenciją ratifikavusios valstybės narės atžvilgiu, nebent tokia valstybė narė raštu praneša Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui, kad pakeitimas neturi įsigalioti tos valstybės narės atžvilgiu arba kad pakeitimas turi įsigalioti tik vėliau, gavus kitą rašytinį pranešimą.

IX DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

46 straipsnis

Šia Konvencija pakeičiamos 1959 m. Minimalaus amžiaus (žvejų) konvencija (Nr. 112), 1959 m. Sveikatos patikrinimo (žvejų) konvencija (Nr. 113), 1959 m. Žvejų darbo sutarčių konvencija (Nr. 114) ir 1966 m. Įgulos narių (žvejų) apgyvendinimo konvencija (Nr. 126).

47 straipsnis

Oficialūs šios Konvencijos ratifikavimo dokumentai siunčiami Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui įregistruoti.

48 straipsnis

1. Ši Konvencija privaloma tik toms Tarptautinės darbo organizacijos narėms, kurių ratifikavimo dokumentus yra įregistravęs Tarptautinio darbo biuro generalinis direktorius.

2. Ši Konvencija įsigalioja po 12 mėnesių nuo tada, kai dešimties valstybių narių, iš kurių aštuonios yra pakrantės valstybės, ratifikavimo dokumentus įregistruoja generalinis direktorius.

3. Kiekvienoje Organizacijos narėje ši Konvencija pradeda galioti po 12 mėnesių nuo jos ratifikavimo dokumento įregistravimo dienos.

49 straipsnis

1. Kiekviena Organizacijos narė, ratifikavusi šią Konvenciją, praėjus dešimčiai metų nuo jos įsigaliojimo dienos, gali ją denonsuoti, nusiųsdama Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui įregistruoti pareiškimą dėl denonsavimo. Denonsavimas įsigalioja po metų nuo jo užregistravimo dienos.

2. Kiekvienai Organizacijos narei, kuri ratifikavo šią Konvenciją ir pasibaigus šio straipsnio 1 dalyje nurodytam dešimties metų laikotarpiui per metus nepasinaudojo šiame straipsnyje nustatyta denonsavimo teise, Konvencija galioja dar dešimt metų, o vėliau Organizacijos narė gali ją denonsuoti pasibaigus kiekvienam dešimties metų laikotarpiui šiame straipsnyje nustatyta tvarka.

50 straipsnis

1. Tarptautinio darbo biuro generalinis direktorius informuoja visas Tarptautinės darbo organizacijos nares apie visų ratifikavimo, deklaravimo ir denonsavimo dokumentų, kuriuos jam atsiuntė Organizacijos narės, registravimą.

2. Informuodamas Organizacijos nares apie paskutinio ratifikavimo atvejo, reikalingo Konvencijai įsigaliojti, registravimą, generalinis direktorius atkreipia Organizacijos narių dėmesį į tai, kada ši Konvencija įsigalioja.

51 straipsnis

Tarptautinio darbo biuro generalinis direktorius nusiunčia Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui įregistruoti pagal Jungtinių Tautų Chartijos 102 straipsnį išsamius duomenis apie visus ratifikavimo, deklaravimo ir denonsavimo dokumentus, kuriuos jis yra įregistravęs.

52 straipsnis

Jei Tarptautinio darbo biuro Administracinė taryba mano, jog yra būtina, ji informuoja Generalinę konferenciją apie šios Konvencijos taikymą ir svarsto, ar įtraukti į Konferencijos darbotvarkę klausimą dėl Konvencijos visiško ar dalinio pakeitimo, taip pat ir atsižvelgiant į 45 straipsnio nuostatas.

53 straipsnis

1. Jei Konferencija priima naują konvenciją, visiškai ar iš dalies keičiančią šią Konvenciją, ir jeigu naujoje konvencijoje nenustatyta kitaip, tai:

a) Organizacijos narei ratifikavus naują pakeičiančiąją konvenciją, neatsižvelgiant į 49 straipsnio nuostatas, ši Konvencija tuoj pat denonsuojama savaime, kai įsigalioja nauja pakeičiančioji konvencija;

b) nuo naujos pakeičiančiosios konvencijos įsigaliojimo dienos Organizacijos narės ratifikuoti šios Konvencijos nebegali.

2. Ši dabartinės formos ir turinio Konvencija kiekvienu atveju lieka galioti toms Organizacijos narėms, kurios ją ratifikavo, bet neratifikavo pakeičiančiosios konvencijos.

54 straipsnis

Šios Konvencijos tekstai anglų ir prancūzų kalbomis turi vienodą teisinę galią.

1 priedas**LYGIAVERČIAI MATAVIMO DYDŽIAI**

Pagal šią Konvenciją, kai kompetentinga institucija nusprendžia taikyti ne ilgį, o bendrąjį ilgį, kaip matavimo dydį:

- a) 16,5 m bendrasis ilgis (LOA) laikomas lygiaverčiu 15 metrų ilgiui (L);
- b) 26,5 m bendrasis ilgis (LOA) laikomas lygiaverčiu 24 metrų ilgiui (L);
- c) 50 m bendrasis ilgis (LOA) laikomas lygiaverčiu 45 metrų ilgiui (L).

2 priedas

ŽVEJO DARBO SUTARTIS

Žvejo darbo sutartyje, išskyrus atvejus, kai vieną ar daugiau rekvizitų pateikti nebūtina, atsižvelgiant į tai, kaip reglamentuojama atitinkamai nacionaliniuose įstatymuose ar teisės aktuose, ar kolektyvinėse sutartyse, pateikiami tokie rekvizitai:

- a) žvejo vardas, jei yra kiti vardai, ir pavardė, gimimo data ar amžius ir gimimo vieta;
- b) sutarties sudarymo data ir vieta;
- c) žvejybos laivo ar laivų pavadinimas (-ai) ir laivo ar laivų, kuriuose žvejys susitaria dirbti, registracijos numeris (-iai);
- d) darbdavio ar žvejybos laivo savininko arba kitos sutarties su žveju šalies atstovo vardas ir pavardė;
- e) reisas ar reisai, į kuriuos bus plaukiama, jei tai gali būti nustatyta sudarant sutartį;
- f) pareigos, į kurias žvejys bus paskirtas ar kurias atliks;
- g) jei įmanoma, data ir vieta, kur ir kada žvejys turi atvykti į darbą laive;
- h) atsargos, kuriomis turi būti aprūpintas žvejys, nebent nacionaliniuose įstatymuose ir teisės aktuose būtų nustatyta kokia nors kita sistema;
- i) darbo užmokesčių suma ar jo dalių suma ir tokių dalių apskaičiavimo metodas, jei atlyginama pagal dalininkų sistemą, arba darbo užmokesčio ir dalių suma ir pastarosios apskaičiavimo metodas, jei atlyginama pagal mišrų principą, ir bet koks sutartas minimalus darbo užmokestis;
- j) sutarties nutraukimas ir su tuo susijusios sąlygos, būtent:
  - i) jei sutartis buvo sudaryta apibrėžtam laikotarpiui, jos galiojimo pabaigos data;
  - ii) jei sutartis buvo sudaryta konkrečiam reisui, paskirties uostas ir laikotarpis, nuo atvykimo į uostą iki tol, kol žvejys bus atleistas;
  - iii) jei sutartis buvo sudaryta neapibrėžtam laikotarpiui, sąlygos, kuriomis bet kuriai šaliai suteikiama teisė ją nutraukti, taip pat pranešimo apie tokį nutraukimą laikotarpis, jei toks laikotarpis ne trumpesnis nei darbdaviui ar žvejybos laivo savininkui arba kitai sutarties su žveju šaliai nustatytas laikotarpis;
- k) draudimas, kuriuo apdraudžiamas žvejys, jei jis suserga, susižaloja ar miršta darbe;
- l) kasmetinių mokamų atostogų suma ar atitinkamai atostogų pinigams apskaičiuoti taikoma formulė;
- m) sveikatos ir socialinis draudimas ir atitinkamai darbdavio, žvejybos laivo savininko ar kitos sutarties su žveju šalies ar šalių žvejui teikiamos lengvatos;
- n) žvejo teisė būti repatrijuotam;
- o) atitinkamai nuoroda į kolektyvinę sutartį;

p) minimali poilsio laikotarpio trukmė, vadovaujantis nacionaline teise, teisės aktais ar kitais dokumentais ir

r) bet kuri kita pagal nacionalinius įstatymus ir teisės aktus būtina informacija.

3 priedas

GYVENAMOSIOS PATALPOS

Bendrosios nuostatos

1. Šiame Priede:

a) „naujas žvejybos laivas“ – laivas:

i) kurio statybos ar esminio techninio pertvarkymo sutartis pasirašyta Konvencijos įsigaliojimo atitinkamai valstybei narei dieną arba vėliau ar

ii) kurio statybos ar esminio pertvarkymo sutartis pasirašyta iki Konvencijos įsigaliojimo atitinkamai valstybei narei ir kurio statyba buvo užbaigta per trejus ar daugiau metų nuo tos datos, ar

iii) kurio, jei Konvencijos įsigaliojimo atitinkamai valstybei narei dieną arba vėliau nebuvo pasirašyta statybos sutartis:

- kilis buvo pastatytas ant stapelio ar

- statybos etapas panašus (pradėta konkretaus laivo statyba), ar

- statyba buvo pradėta ir jai sunaudota bent 50 tonų arba 1 proc. visos apskaičiuotos konstrukcinių medžiagų masės, atsižvelgiant į tai, kuri vertė yra mažesnė;

b) „esamas laivas“ – nenaujas žvejybos laivas.

2. Tai, kas pateikta toliau, taikoma visiems naujiems žvejybos laivams su deniais, atsižvelgiant į bet kokias Konvencijos 3 straipsnyje nustatytas išimtis. Kompetentinga institucija pasitarusi taip pat gali esamiems laivams taikyti šio Priedo reikalavimus, kai ir tiek, kiek, jos manymu, tai pagrįsta ir įgyvendinama.

3. Kompetentinga institucija pasitarusi gali leisti keisti šio Priedo nuostatas, susijusias su įprastai mažiau nei 24 valandas jūroje praleidžiančiais žvejybos laivais, jei žvejai negyvena laive, kai jis stovi uoste. Kai tai susiję su tokiais laivais, kompetentinga institucija užtikrina, kad atitinkamiems žvejams būtų sudarytos tinkamos poilsio, maitinimosi ir sanitarinės sąlygos.

4. Apie bet kokius valstybės narės pagal 3 dalį padarytus šio Priedo pakeitimus pranešama Tarptautinei darbo organizacijai vadovaujantis Tarptautinės darbo organizacijos konstitucijos 22 straipsniu.

5. 24 metrų ir ilgesniems laivams taikomi reikalavimai gali būti taikomi laivams, kurių ilgis yra nuo 15 iki 24 metrų, jei kompetentinga institucija pasitarusi nusprendžia, kad tai pagrįsta ir įgyvendinama.

6. Perkraunamuosiuose laivuose, kuriuose nėra tinkamų gyvenamųjų patalpų ir sanitarinių sąlygų, dirbantiems žvejams tokios gyvenamosios patalpos ir sąlygos turi būti užtikrinamos aptarnavimo laive.

7. Valstybės narės gali išplėsti šio Priedo reikalavimų taikymo sritį įtraukdamos su vibracija, ventiliacija, šildymu ir oro kondicionavimu, taip pat su uždaru darbo patalpų ir sandėliavimo patalpų apšvietimu susijusius reikalavimus, jei pasitarus nutariama, kad toks taikymo srities išplėtimas yra tinkamas ir neturės neigiamo poveikio proceso eigai ar darbo sąlygoms arba sugaunamos žuvies kokybei.

8. Konvencijos 5 straipsnyje nurodytos bendrosios talpos reikalavimo taikymas apribojamas toliau išvardytomis šio Priedo dalimis: 14, 37, 38, 41, 43, 46, 49, 53, 55, 61, 64, 65 ir 67. Pagal šias dalis, jei kompetentinga institucija pasitarusi nusprendžia taikyti bendrąją talpą (GT), kaip matavimo pagrindą:

- a) 75 GT laikoma lygiaverte 15 metrų ilgiui (L) arba 16,5 metro bendrajam ilgiui (LOA);
- b) 300 GT laikoma lygiaverte 24 metrų ilgiui (L) arba 26,5 metro bendrajam ilgiui (LOA);
- c) 950 GT laikoma lygiaverte 415 metrų ilgiui (L) arba 50 metrų bendrajam ilgiui (LOA).

Planavimas ir kontrolė

9. Kompetentinga institucija turi patikrinti, kad visada, kai pastatomas naujas laivas ar rekonstravus laivo įgulos gyvenamąsias patalpas, toks laivas atitiktų šio Priedo reikalavimus. Kompetentinga institucija, kiek įmanoma, reikalauja atitikties šio Priedo reikalavimams, jei laivo įgulos gyvenamosios patalpos iš esmės rekonstruojamos, o kai vėliava, su kuria laivas plaukia, pakeičiama valstybės narės vėliava – atitikties šio Priedo reikalavimams, taikomiems vadovaujantis šio Priedo 2 dalimi.

10. Šio Priedo 9 dalyje nurodytais atvejais, kai tai susiję su 24 metrų ir ilgesniais laivais, kompetentingai institucijai ar jos įgaliotam subjektui būtina pateikti tvirtinti detaliuosius planus ir su apgyvendinimu susijusią informaciją.

11. Kai tai susiję su 24 metrų ir ilgesniais laivais, visada, kai žvejybos laivo įgulos gyvenamosios patalpos rekonstruojamos ar iš esmės keičiamos, kompetentinga institucija patikrina patalpų atitiktį Konvencijos reikalavimams, o kai vėliava, su kuria plaukia laivas, pakeičiama valstybės narės vėliava – atitiktį šio Priedo reikalavimams, taikomiems vadovaujantis šio Priedo 2 dalimi. Kompetentinga institucija savo nuožiūra gali atlikti papildomus įgulos patalpų patikrinimus.

12. Kai vėliava, su kuria plaukia laivas, pakeičiama valstybės narės vėliava, bet kurie kiti reikalavimai, kuriuos pagal šio Priedo 15, 39, 47 ar 62 dalis galėjo nustatyti valstybės narės, su kurios vėliava anksčiau plaukiojo laivas, kompetentinga institucija, nustoja laivui galioti.

Projektas ir konstrukcija

Patalpų aukštis

13. Visų gyvenamųjų patalpų aukštis turi būti atitinkamas. Patalpų, kuriose žvejams gali tekti ilgai stovėti, mažiausią patalpų aukštį nustato kompetentinga institucija.

14. Kai tai susiję su 24 metrų ir ilgesniais laivais, mažiausias leistinas aukštis visose gyvenamosiose patalpose, kuriose žvejams būtina visapusiškai ir laisvai judėti, turi būti ne mažesnis nei 200 cm.

15. Neatsižvelgiant į 14 dalies nuostatas, kompetentinga institucija gali pasitarusi nuspręsti, kad bet kuriose gyvenamosiose patalpose ar dalyje bet kurių patalpų mažiausias leistinas aukštis būtų ne mažesnis nei 190 cm, jei institucija įsitikina, kad tai pagrįsta ir nesukels žvejams nepatogumų.

Įėjimas į gyvenamąsias patalpas ir patekimas į jas

16. Neturi būti tiesioginių įėjimų į miegamuosius iš žuvies cechų ir variklių patalpų, išskyrus avarinius išėjimus. Jei tai pagrįsta ir įgyvendinama, įėjimai ir išėjimai neturėtų tiesiogiai jungti laivo virtuvės, saugyklų, džiovyklų ar bendrų sanitarinių patalpų, nebent būtų aiškiai nustatyta kitaip.

17. Kai tai susiję su 24 metrų ir ilgesniais laivais, iš žuvies cechų ir variklių patalpų ar laivo virtuvės, saugyklų, džiovyklų ar bendrų sanitarinių patalpų neturi būti tiesioginių įėjimų, išskyrus avarinius išėjimus, į miegamuosius; pertvaros dalis, atskirianti tokias patalpas nuo miegamųjų ir išorės pertvarų, turi būti įrengta naudojant tvirtas plieno ar kitos aprobuotos medžiagos konstrukcijas ir neturi praleisti vandens ar dujų. Šia nuostata neatmetama galimybė įrengti dviem kajutėms vieną sanitarinę patalpą.

Apšiltinimas

18. Gyvenamosios patalpos turi būti tinkamai apšiltintos; vidaus pertvaroms, sienų plokštėms ir apkaloms, taip pat grindims ir jungtims naudojamos medžiagos turi atitikti paskirtį ir padėti užtikrinti sveiką aplinką. Turi būti užtikrinamas tinkamas vandens visose gyvenamosiose patalpose šalinimas.

Kitos nuostatos

19. Turi būti imtasi visų įmanomų priemonių siekiant apsaugoti žvejybos laivo įgulą nuo skraidančių ir kitų vabzdžių, ypač, kai laivai plaukioja rajonuose, kuriuose daug uodų.

20. Prireikus turi būti numatyti avariniai išėjimai iš visų įgulos gyvenamųjų patalpų.

Triukšmas ir vibracija

21. Kompetentinga institucija imasi priemonių siekdama apriboti per didelį triukšmą ir vibraciją gyvenamosiose patalpose, kiek tai įgyvendinama, vadovaudamasi tarptautiniais standartais.

22. Kai tai susiję su 24 metrų ir ilgesniais laivais, kompetentinga institucija patvirtina triukšmo ir vibracijos gyvenamosiose patalpose standartus taip užtikrindama tinkamą žvejų apsaugą nuo tokio triukšmo ir vibracijos poveikio, įskaitant triukšmo ir vibracijos sukeltą nuovargio padarinius.

Ventiliacija

23. Gyvenamosios patalpos turi būti vėdinamos, atsižvelgiant į klimato sąlygas. Visada, kai žvejai yra laive, turi būti užtikrinamas reikiamas oro tiekimas per ventiliacijos sistemą.

24. Ventiliacija turi būti įrengta taip ar kitomis priemonėmis turi būti užtikrinama, kad nerūkantys asmenys būtų apsaugoti nuo tabako dūmų.

25. 24 metrų ilgio ir ilgesniuose laivuose turi būti įrengta patalpų ventiliacijos sistema, kuri turi būti kontroliuojama siekiant palaikyti patenkinamą oro būklę ir užtikrinti pakankamą oro judėjimą bet kokiomis oro ir klimato sąlygomis.

Šildymas ir oro kondicionavimas

26. Gyvenamosios patalpos turi būti tinkamai šildomos, atsižvelgiant į klimato sąlygas.

27. Kai tai susiję su 24 metrų ir ilgesniais laivais, turi būti tiekama pakankamai šilumos per atitinkamą šildymo sistemą, išskyrus žvejybos laivus, kurie plaukioja vien tik tropikų klimato sąlygomis. Prireikus naudojant šildymo sistemą turi būti užtikrinama šiluma bet kokiomis oro sąlygomis ir ši sistema turi veikti, kai žvejai gyvena ar dirba laive ir tada, kai tai būtina pagal aplinkybes.

28. Kai tai susiję su 24 metrų ir ilgesniais laivais, išskyrus laivus, nuolat plaukiojančius teritorijose, kur tai nebūtina dėl vidutinio klimato juostos sąlygų, turi būti užtikrinamas oro kondicionavimas gyvenamosiose patalpose, kapitono tiltelyje, radijo ryšio patalpoje ir bet kurioje centralizuotos variklių kontrolės patalpoje.

Apšvietimas

29. Visos gyvenamosios patalpos turi būti tinkamai apšviestos.

30. Kai įmanoma, gyvenamosiose patalpose, be dirbtinio, turi būti ir natūralus apšvietimas. Kai natūrali šviesa patenka į miegamąsias patalpas, turi būti užtikrintos jos patekimo apribojimo priemonės.

31. Be įprasto apšvietimo, miegamuosiuose prie kiekvieno gulto turi būti įrengtas skaitymui tinkamas apšvietimas.

32. Miegamuosiuose taip pat turi būti įrengtas avarinis apšvietimas.

33. Jei laive neįrengtas avarinis apšvietimas valgykloje, įėjimo vietose ir kitose patalpose, kurios yra evakuacijos keliai ar gali būti naudojamos kaip avariniai išėjimai, tokiose patalpose būtina įrengti nuolatinį naktinį apšvietimą.

34. Kai tai susiję su 24 metrų ir ilgesniais laivais, gyvenamųjų patalpų apšvietimas turi atitikti kompetentingos institucijos nustatytą standartą. Bet kurioje laisvai judėti skirtų gyvenamųjų patalpų dalyje nustatomas toks minimalus apšvietimo standartas, kad giedrą dieną normalios regos asmuo galėtų įskaityti įprastą laikraščio šriftą.

Miegamieji

Bendra nuostata

35. Jei tai įmanoma atsižvelgiant į laivo sandarą, matmenis ar paskirtį, miegamosios patalpos turi būti išdėstytos taip, kad judėjimo ir greitėjimo poveikis būtų minimalus, tačiau tokios patalpos niekada negali būti įrengiamos taraninės pertvaros priekyje.

Plotas

36. Vienai miegamajai patalpai tenkančių asmenų skaičius ir vienam asmeniui tenkantis plotas, išskyrus gultų ir spintelių užimamą plotą, turi būti toks, kad laive esantiems žvejams būtų užtikrinta tinkama erdvė ir patogumai, atsižvelgiant į laivo paskirtį.

37. Kai tai susiję su 24 metrų ir ilgesniais laivais, vienam asmeniui tenkantis miegamosios patalpos plotas, išskyrus gultų ir spintelių užimamą plotą, negali būti mažesnis nei 1,5 kvadratinio metro.

38. Kai tai susiję su 45 metrų ir ilgesniais laivais, vienam asmeniui tenkantis miegamosios patalpos plotas, išskyrus gultų ir spintelių užimamą plotą, neturi būti mažesnis nei 2 kvadratiniai metrai.

39. Neatsižvelgiant į 37 ir 38 dalių nuostatas, kompetentinga institucija gali pasitarusi nuspręsti, kad mažiausias leistinas vienam asmeniui tenkantis miegamosios patalpos plotas, išskyrus gultų ir spintelių užimamą plotą, neturi būti mažesnis nei atitinkamai 1 ir 1,5 kvadratinio metro, jei kompetentinga institucija įsitikinusi, kad tai pagrįsta ir nesukels žvejams nepatogumų.

Vienam asmeniui tenkantis miegamosios patalpos plotas

40. Jei aiškiai nenustatyta kitaip, leistinas žmonių skaičius kiekvienoje miegamojoje patalpoje neturi būti didesnis nei šeši asmenys.

41. Kai tai susiję su 24 metrų ir ilgesniais laivais, leistinas žmonių skaičius kiekvienoje miegamojoje patalpoje neturi būti didesnis nei keturi asmenys. Tam tikrais atvejais kompetentinga institucija gali leisti taikyti šio reikalavimo išimtis, jei dėl laivo dydžio, tipo ar numatytos paskirties taikyti šį reikalavimą nepagrįsta ir neįmanoma.

42. Jei aiškiai nenustatyta kitaip ir jei įmanoma, vadovybei turi būti įrengta atskira miegamoji patalpa ar patalpos.

43. Kai tai susiję su 24 metrų ir ilgesniais laivais ir kai įmanoma, vadovybei skirtos patalpos turi būti numatytos vienam žmogui, miegamojoje patalpoje niekada negali būti įrengiama daugiau nei dviejų gultų. Tam tikrais atvejais kompetentinga institucija gali leisti taikyti šio reikalavimo išimtis, jei dėl laivo dydžio, tipo ar numatytos paskirties taikyti šį reikalavimą nepagrįsta ir neįmanoma.

Kitos nuostatos

44. Didžiausias bet kurioje miegamojoje patalpoje telpančių žmonių skaičius turi būti užrašytas toje patalpoje gerai matomoje vietoje įskaitomai ir neištrinamai.

45. Turi būti įrengti atitinkamų matmenų asmeniniai gultai. Čiužiniai turi būti pagaminti iš tinkamos medžiagos.

46. Kai tai susiję su 24 metrų ir ilgesniais laivais, mažiausi vidiniai gultų matmenys turi būti ne mažesni nei 198 x 80 centimetrų.

47. Neatsižvelgiant į 46 dalies nuostatas, kompetentinga institucija pasitarusi gali nuspręsti, kad mažiausi vidiniai gultų matmenys turi būti ne mažesni nei 190 x 70 centimetrų, jei ji įsitikina, kad tai pagrįsta ir nesukels žvejams nepatogumų.

48. Miegamosios patalpos turi būti išplanuotos ir įrengtos taip, kad būtų užtikrintas patogumas jose apgyvendintiems asmenims ir sudarytos sąlygos švarai palaikyti. Būtina įranga turi apimti gultus ir asmeninio naudojimo spinteles, kuriose pakaktų vietos drabužiams ir kitiems asmeniniams daiktams, ir kurių paviršius būtų tinkamas rašymui.

49. Kai tai susiję su 24 metrų ir ilgesniais laivais, turi būti parūpinamas rašymui tinkamas stalas su kėde.

50. Miegamosios patalpos turi būti, jei įmanoma, išdėstytos ar įrengtos taip, kad vyrams ir moterims būtų užtikrintas tinkamas privatumas.

Valgyklos

51. Valgyklos įrengiamos kuo arčiau virtuvės, tačiau niekada negali būti įrengiamos taraninės pertvaros priekyje.

52. Laivuose įrengiama laivo paskirtį atitinkanti valgyklos įranga. Tiek, kiek aiškiai nenustatyta kitaip ir kai įmanoma, valgyklos įranga turi būti atskirta nuo miegamųjų patalpų.

53. Kai tai susiję su 24 metrų ir ilgesniais laivais, valgyklos įranga turi būti atskirta nuo miegamųjų patalpų.

54. Kiekvienos valgyklos matmenys ir įranga turi būti pakankami, kad jais vienu metu galėtų naudotis numatytas asmenų skaičius.

55. Kai tai susiję su 24 metrų ir ilgesniais laivais, jie aprūpinami pakankamo galingumo šaldytuvu ir šaltų bei karštų gėrimų gamybos įranga ir tai turi būti visada prieinama žvejams.

Vonios ar dušai, tualetai ir kriauklės

56. Visiems laive esantiems asmenims turi būti sudaryta galimybė naudotis sanitariniais patogumais, apimančiais, atitinkamai pagal laivo paskirtį, tualetus, kriaukles, vonias ar dušus. Šie patogumai turi atitikti bent būtinuosius sveikatos ir higienos, taip pat pagrįstus kokybės standartus.

57. Sanitarinės patalpos įrengiamos taip, kad, kiek įmanoma, būtų išvengta kitų patalpų užteršimo. Sanitarinėse patalpose turi būti užtikrintas deramas privatumas.

58. Visiems laivo žvejams ir kitiems laive esantiems asmenims turi būti sudaryta galimybė naudotis pakankamu šalto gėlo ir karšto gėlo vandens kiekiu tinkamai asmens higienai palaikyti.

59. Jei sanitariniai patogumai įrengiami, juose turi būti įrengta su lauko oru susisiekti ventiliacijos sistema, atskirta nuo bet kokios kitos gyvenamųjų patalpų dalies.

60. Visi sanitarinių patogumų paviršiai turi būti lengvai ir veiksmingai valomi. Grindys turi būti padengtos neslidžia danga.

61. Kai tai susiję su 24 metrų ir ilgesniais laivais, visiems žvejams, kurie gyvena patalpose be sanitarinių patogumų, parūpinama bent viena vonia ar dušas arba ir viena, ir kita, vienas tualetas ir viena kriauklė, skirta keturiems ar mažiau asmenų.

62. Neatsižvelgiant į 61 dalies nuostatas, kompetentinga institucija pasitarusi gali nuspręsti, kad šešiems ar mažiau asmenų gali būti parūpinta viena vonia ar dušas arba ir viena, ir kita, taip pat bent vienas tualetas aštuoniems ar mažiau asmenų, jei kompetentinga institucija įsitikina, kad tai pagrįsta ir nesukels žvejams nepatogumų.

Skalbykla

63. Prireikus turi būti parūpintos drabužių skalbimo ir džiovinimo priemonės, atsižvelgiant į laivo paskirtį ir tiek, kiek tai aiškiai nenustatyta kitaip.

64. Kai tai susiję su 24 metrų ir ilgesniais laivais, parūpinama tinkama drabužių skalbimo, džiovinimo ir lyginimo įranga.

65. Kai tai susiję su 45 metrų ir ilgesniais laivais, sumontuojama tinkama drabužių skalbimo, džiovimo ir lyginimo įranga atskiroje patalpoje, atskirtoje nuo miegamųjų, valgyklų ir tualetų, ji turi būti tinkamai vėdinama, šildoma ir joje turi būti pakabintos virvės drabužiams džiovinti.

Patogumai sergantiems ir sužeistiems žvejams

66. Prireikus sergančiam ar sužeistam žvejui skiriama atskira kajutė.

67. Kai tai susiję su 45 metrų ir ilgesniais laivais, juose turi būti atskiras skyrius ligoniams. Ši patalpa turi būti tinkamai įrengta ir švari.

Kiti patogumai

68. Netoli miegamųjų, kur būtų patogų priėti, turi būti numatyta vieta pasikabinti blogu oru dėvimai aprangai ir kitoms apsaugos priemonėms.

Patalynė, valgyklos įrankiai ir įvairios nuostatos

69. Visi laive esantys žvejai aprūpinami tinkamais valgymo reikmenimis ir patalyne bei balta patalyne. Tačiau baltos patalynės kaina gali būti susigrąžinama kaip veiklos sąnaudos, jei taip nustatyta kolektyvinėje ar žvejo darbo sutartyje.

Poilsio įranga

70. Visiems laive esantiems žvejams turi būti užtikrinta atitinkama poilsio įranga, patogumai ir paslaugos. Kai įmanoma, poilsio veiklai gali būti naudojamos valgyklos.

Susisiekimo įranga

71. Visiems laive esantiems žvejams sudaroma atitinkama galimybė naudotis ryšio įranga tiek, kiek įmanoma, už pagrįstą mokestį, neviršijantį visos laivo savininko mokamos kainos.

Laivo virtuvė ir maisto sandėliai

72. Laive turi būti maisto ruošimo įranga. Jei aiškiai nenustatyta kitaip ir jei įmanoma, ši įranga turi būti sumontuota atskiroje virtuvės patalpoje.

73. Virtuvė ar maisto ruošimo zona, kai neįrengta atskira virtuvė, turi būti tokio dydžio, kuris atitiktų jos paskirtį, gerai apšviesta, vėdinama ir tinkamai įrengta bei prižiūrima.

74. Kai tai susiję su 24 metrų ir ilgesniais laivais, juose turi būti atskira virtuvė.

75. Maistui ruošti virtuvėje naudojami butano ar propano dujų balionai turi būti laikomi atvirame denyje įrengiant priedangą nuo išorinių šilumos šaltinių ir išorės poveikio.

76. Turi būti tinkamo talpumo atitinkama vieta maisto atsargoms laikyti, kurioje būtų sausa, vėsu ir geras vėdinimas, kad atsargos nesugestų ir, kai aiškiai nenustatyta kitaip ir kai įmanoma, turi būti naudojami šaldytuvai ar kita maisto laikymo žemoje temperatūroje įranga.

77. Kai tai susiję su 24 metrų ir ilgesniais laivais, juose turi būti atsargų sandėlis ir šaldytuvas ar kita maisto laikymo žemoje temperatūroje įranga.

Maistas ir geriamasis vanduo

78. Laive turi būti pakankamai maisto ir geriamojo vandens atsargų, atsižvelgiant į žvejų skaičių ir į reiso pobūdį bei trukmę. Be to, jos turi būti tinkamos, atsižvelgiant į jų maistinę vertę, kokybę, kiekį ir įvairovę, taip pat ir į žvejų religinius įsitikinimus ir su maistu susijusią kultūros tradiciją.

79. Kompetentinga institucija gali nustatyti reikalavimus dėl būtinųjų standartų ir laive vežamo maisto bei vandens kiekio.

Švara ir tinkamos gyvenimo sąlygos

80. Gyvenamosiose patalpose palaikoma švara ir tinkamos gyvenimo sąlygos, jose neturi būti laikomi daiktai ir atsargos, kurie nėra jose gyvenančių žmonių asmeninė nuosavybė, ar nėra būtini jų saugumui užtikrinti ar jiems gelbėti.

81. Virtuvės ir maisto sandėlio patalpos turi būti švarios.

82. Šiukšlės laikomos uždaruose, sandariuose konteineriuose ir prireikus šalinamos iš maisto ruošimo zonų.

Kapitono ar jo įgaliotinio atliekami patikrinimai

83. Kai tai susiję su 24 metrų ir ilgesniais laivais, kompetentinga institucija reikalauja, kad kapitonas ar jo įgalioti asmenys rengtų dažnus patikrinimus, kuriais būtų užtikrinama, kad:

- a) gyvenamosios patalpos būtų švarios, tinkamos saugiai gyventi ir tvarkingos;
- b) jose būtų pakankamai maisto ir vandens atsargų ir
- c) virtuvės ir maisto saugojimo zonos ir jų įranga būtų švarios ir tvarkingos.

Apie tokių patikrinimų rezultatus ir veiksmus, kurių imamasi siekiant pašalinti nustatytus trūkumus, daromi įrašai ir turi būti galimybė juos peržiūrėti.

Nukrypti leidžiančios nuostatos

84. Kompetentinga institucija pasitarusi gali leisti taikyti nuostatas, leidžiančias nukrypti nuo šio Priedo reikalavimų, siekdama atsižvelgti į žvejų, kurių religinės ir socialinės tradicijos skirtingos ir savitos, interesus jų nediskriminuodama, jei bendros sąlygos, sudaromos taikant tokias nukrypti leidžiančias nuostatas, nėra nepalankesnės nei taikant šį Priedą sukuriamos sąlygos.

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

2016-04-26 Nr. (19) ST-484
į 2016-04-12 Nr. (29.5-61) SD-2284

Kopija
Lietuvos Respublikos Vyriausybei

**DĖL IŠVADOS LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL KONVENCIJOS DĖL
DARBO ŽVEJYBOS SEKTORIUJE RATIFIKAVIMO“ PROJEKTUI**

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“, 78.1 papunkčio nuostatas, pagal kompetenciją išnagrinėjo Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Konvencijos dėl darbo žvejybos sektoriuje ratifikavimo“ projektą ir informuoja, jog pastabų ar pasiūlymų dėl jo neturi.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatonių

Agnė Veršelytė, (8 5) 266 2909, el. p. agne.verselyte@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL TEISĖS AKTŲ, SUSIJUSIŲ SU 2007 M. KONVENCIJOS DĖL DARBO ŽVEJYBOS
SEKTORIJE RATIFIKAVIMU, PROJEKTŲ**

(toliau - Projektai)

(TAP NR. 16-329; TAIS NR. 16-2207)

2016 03 02 Nr. NV-671

Vilnius

Įvertinę Projektų atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į tai, kad Konvencijos 7 straipsnyje nurodyta, kad „kiekviena valstybė narė paskiria kompetentingą instituciją ar institucijas“ ir Įstatymo projekto 2 straipsnyje vadovaujamasi minėtu Konvencijos 7 straipsniu, manytume, kad pakanka nurodyti, kad Vyriausybė paskiria už Konvencijos įgyvendinimą atsakingą instituciją ar institucijas, nesiejant to pasiūlymo su vienerių metų laikotarpiu.

2. Atsižvelgiant į tai, kad Konvencijos preambulėje ir kai kuriuose straipsniuose (22, 46) bei priede duodamos nuorodos į kitas Konvencijas, nurodant pavadinimą ir skliaustuose numerį bei į Konvencijos autentišką vertimą, siūlytume Projektuose po Konvencijos pavadinimo įrašyti „(Nr. 188)“.

3. Dėl aiškinamojo rašto:

3.1. 1 punkto ketvirtojoje pastraipoje vietoj duodamos nuorodos į Tarptautinių sutarčių rengimo ir sudarymo taisyklių, patvirtintų Vyriausybės 2001 m. spalio 1 d. nutarimu Nr. 1179, „2 punkto 4 dalimi“ turi būti nuoroda „2 punkto ketvirtąją pastraipą“;

3.2. 8 punkte turėtų būti minimi kiti įstatymų projektai, reikalingi teikiamo įstatymo projekto inkorporavimui į teisinę sistemą, o teikiamo įstatymo projekto nuostatoms įgyvendinti reikalingi parengti ir priimti poįstatyminiai teisės aktai turėtų būti nurodyti aiškinamojo rašto 11 punkte. Inkorporuotinais į teisinę sistemą laikytini tik įstatymai, susiję su teikiamu įstatymo projektu (Pasiūlymų „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės teisėkūros tobulinimo“, kuriems pritarta ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) 2016 m. vasario 2 d. pasitarimo protokolu Nr. 5, 4.8 papunktis);

3.3. 9 punkto antrojoje pastraipoje turi būti nurodyta, kad „Konvencijos vertimo autentiškumas patvirtintas Vyriausybės kanceliarijos Administracinio departamento 2016 m. sausio 25 d.“.

1-ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Daiva Gubistienė

Vida Jasiukevičienė, tel. 8 706 63 731, el. p. vida.jasiukeviciene@lr.lt

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

 2016-04-28

Dėl Konvencijos dėl darbo žvejybos sektoriuje ratifikavimo (TAP-16-329) (16 - 4208)

Pranešėjas: socialinės apsaugos ir darbo ministrė A.Pabedinskienė

Dalyvauja: SADM Tarptautinių reikalų departamento Tarptautinės teisės skyriaus vyr.specialistė N.Dulkinaitė

Klausimo kuratorius: N.Makštelienė

 20160308

Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime <u>2016-03-15</u> (data)	Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas 1. Posiūlyte SADM: 1.1. Atsižvelgti į TD pastabas; 1.2. Įvertinti URM pastabas. 2. Patikslinti projekto svarstytą Vyriausybės posėdžio A dalyje, kitais nesiderinančiais nuostatais, - Vyriausybės posėdžio B dalyje.
Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje	Papildoma informacija